

begroting 2023

meerjarenraming 2024-2026

1 Inhoud

1	Inhoud	3
2	Voorwoord	4
3	Managementsamenvatting	7
4	Doelstellingen	10
5	Programma's	12
	5.1 Programma bestuur en beleid	12
	5.2 Programma participatie	17
	5.3 Programma Wet sociale werkvoorziening	22
	5.4 Programma beschut werk	22
	5.5 Programma inkomensvoorziening	26
	5.6 Overhead	29
	5.7 Algemene dekkingsmiddelen	31
6	Financiële begroting	32
	6.1 Uitgangspunten begroting	33
	6.2 Vennootschapsbelasting	35
	6.3 Onvoorzien	35
	6.4 Geprognosticeerde balans	35
	6.5 Reserves en voorzieningen	36
	6.6 Meerjareninvesteringsoverzicht	37
	6.7 Incidentele baten en lasten	38
7	Paragrafen	40
	7.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
	7.2 Financiering	48
	7.3 Onderhoud kapitaalgoederen	51
	7.4 Bedrijfsvoering	52
	7.5 Verbonden partijen	54
8	Bijlagen	56
	8.1 Bijlage 1: Begroting per taakveld	56
	8.2 Bijlage 2: Gemeentelijke bijdrage	58
	8.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen	66

Succes verhalen

Werkzaam werkt samen met Eliz in Company	6
Riek en zeepfabriek Siderius	21
Omar en Hoeksma Dental Art	30
Erik en Arbor	39

2 De wereld ziet er in 2 weken totaal anders uit

Terwijl ik dit schrijf zijn de corona regels versoepeld. Er ging een zucht van verlichting door Nederland. Een week leefden we weer zoals we gewend waren, zonder restricties. En dan breekt de vreselijke oorlog uit in Oekraïne.

Nederland opent de deuren voor de vele vluchtelingen. Ademloos en verbaasd kijken we naar het nieuws. En ondertussen stellen we een begroting op. In het meerjarenbeleidsplan 2020-2023 zijn we ons al bewust van de grote invloed op ons dagelijks werk van globalisering, gebeurtenissen van buitenaf en onze verbondenheid met andere landen.

“We zien dat hij een positieve invloed heeft op de mensen om hem heen. Zo is ook Omar’s vrouw begonnen aan de B1 taalcursus”

Flexibeler worden en blijven

Alles verandert steeds sneller. Om goed met de toenemende complexiteit en onzekerheid om te gaan is het zaak om als persoon en organisatie flexibeler te worden, te zijn en te blijven. Ik geef samen met mijn team steeds meer invulling aan de term flexibiliteit. Het thuiswerken en digitaal vergaderen is al heel gewoon. Snel uitkeringen verstrekken aan ondernemers vanwege de coronacrisis realiseerden we in 4 weken tijd. Zo eist ook de oorlog dat we snel inspelen op de toestroom van vluchtelingen om voor hen huisvesting, levensonderhoud en werk mogelijk te maken. Welk effect de oorlog heeft op de economie weten we nu nog niet. Dat het effect heeft weten we wel zeker.

Is het energiecompensatie initiatief van gemeente Utrecht ook iets voor Rivierenland?

Waar ik me veel zorgen over maak zijn de stijgende gasprijzen, die nu nog meer zullen stijgen. Onze werkzoekenden met een uitkering en mensen met lage inkomens kunnen onmogelijk rondkomen. We wachten op besluiten van de regering om deze mensen financieel te compenseren. Ik zie ook inspirerende gemeentelijke initiatieven. Bijvoorbeeld in Utrecht waar het college besloot mensen te compenseren met als doel te voorkomen dat schulden ontstaan of verergeren.

6 aanvragen voor inkomensondersteuning: kan dat ook eenvoudiger?

Realiseert u zich dat een werkzoekende bij 6 verschillende instellingen inkomensondersteuning moet aanvragen: zorgtoeslag, huurtoeslag, allerlei vormen van armoedebestrijding en de uitkering. Dit maakt het voor deze inwoners niet makkelijker als men aan het werk gaat. Landelijk heeft dit al de aandacht. Graag zou ik de komende jaren willen kijken hoe we het in Rivierenland eenvoudiger kunnen maken voor de inwoners.

Werk van de toekomst, daar maken wij werk van

Onze flexibiliteit ziet u terug in anticiperen op de toekomst. Werkzaak kijkt naar de toekomstige werkgelegenheidsmogelijkheden voor onze doelgroep. Die zijn er in de circulaire economie. Daarom werken we samen met het midden- en kleinbedrijf aan circulaire ketens voor textiel en plastic. Waarbij uit afval nieuwe grondstoffen worden gemaakt. Het project circulair textiel centrum Rivierenland is daar een goed voorbeeld van. Het consortium van bedrijven en overheden kreeg inmiddels gezamenlijk een subsidie toegekend van 1,5 miljoen euro van de provincie Gelderland. In dit project zorgen we ervoor dat 30 werkzoekenden aan het werk kunnen en 60 werkzoekenden per jaar ontwikkeld worden naar de arbeidsmarkt.

Werkzaak onderzoekt hoe werkgevers en werkzoekenden kunnen profiteren van technologische mogelijkheden om onbenut arbeidspotentieel aan te spreken. We brengen twee werelden samen. Namelijk Werkzaak 's kennis en ervaring rond werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt en de kennis en technologische middelen van innovatieve ontwikkelaars, de wetenschap en engineers. We willen schaalbare oplossingen uitwerken en toegankelijk maken voor alle werkgevers van Rivierenland.

Elfriede Boer,
directeur Werkzaak Rivierenland

Werkzaam werkt samen met Eliz in Company

Binnenkomen bij Eliz in Company voelt als een warm bad. Wie je ook bent, je bent er welkom. Je worstelingen met het leven kun je hier achter je laten. Je mag er zijn. Gewoon wie je bent en kunt er in alle rust eerst eens rondkijken, tot jezelf komen en ontdekken. Ze werken in nauwe samenwerking met de werkcoaches van Werkzaam aan het vergroten van vertrouwen en uiteindelijk een stabiele uitstroom. Velen vonden er hun plek al.

“Ik geloof dat er voor iedereen in de Bommelerwaard en Rivierenland een waardevolle plek is in onze maatschappij. Met een beetje verbeeldingskracht en geloof in jezelf kun je meer dan je wellicht zult denken. Wat wij bieden is een plek waar mensen in hun eigen tempo kunnen ontdekken waar ze goed in zijn en kunnen ondervinden dat ze het waard zijn om volwaardig mee te doen in onze maatschappij.”

3 Managementsamenvatting

Iedereen doet mee is onze ambitie

Onze ambitie is: Iedereen doet mee in de samenleving. Daar gelooft Werkzaak Rivierenland in. We begeleiden mensen bij het vinden en behouden van werk. Want iedereen verdient een kans. Wij versterken werkzoekenden, medewerkers en werkgevers bij het ontdekken, benutten en vergroten van talenten. We luisteren aandachtig en bepalen samen de beste route naar werk. Dat zorgt voor een win-win-win, voor werkzoekenden, werkgevers en de gemeenten.

Talent werkt voor Rivierenland

Werkzaak ontwikkelt haar dienstverlening continu met oog op risico's en kansen die de toekomst biedt. We geloven dat investeren in ontwikkelingen onze dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers ten goede komt. We innoveren binnen het kader dat het meerjarenbeleidsplan biedt, waaronder de zeven strategische thema's. De inhoudelijke koers startte in 2020 en loopt door tot en met 2023. Die inhoudelijke koers werkt en volgen we ook in 2022 en daarna.

Onze aanpak geeft positief financieel resultaat voor gemeenten

Uit de Divosa benchmark blijkt dat het aantal huishoudens dat in de bijstand zit laag is. Door onze aanpak is de instroom laag en realiseren we veel uitstroom naar duurzaam werk. Ook is het aantal mensen dat we met loonkostensubsidies plaatsen relatief hoog. Dit alles heeft een positieve invloed op het maatschappelijk effect en de financiën. We hielden de afgelopen 2 jaar ruim 6,5 miljoen euro over hebben op de rijksvergoeding. De extra investeringen die we doen in loonkostenplaatsen zijn al in mindering gebracht op dit resultaat. Dit voordeel maakte het gemeenten mogelijk om het geld te besteden aan andere belangrijke domeinen.

Verdere uitwerking bestuurlijke agenda

Het jaar 2020 en 2021 stonden bestuurlijk gezien in het teken van de bestuurlijke agenda waarin hernieuwde inhoudelijke en financiële afspraken zijn gemaakt. De implementatie van de gewijzigde verdeelsleutel en de eerste stappen voor businesscase denken zijn in deze begroting opgenomen. Het vergroot de transparantie. Door aansluiting te zoeken bij de praktijk en het rapport van Berenschot komen we tot de volgende programma's: Bestuur en Beleid, Participatie, Wet sociale werkvoorziening, Beschut, Inkomensvoorziening en Overhead.

Strategisch partnerschap

We blijven de samenwerking met werkgevers intensiveren. Deze is gericht op duurzame uitstroom én op het versterken van de inclusieve arbeidsmarkt in de regio. Werkgevers zien in deze tijd van arbeidskrachte steeds beter de mogelijkheden van inzet van onze talenten. Ze zoeken steeds meer vanuit intrinsieke motivatie de samenwerking met ons op voor het vinden van strategische personeelsoplossingen. Wij zoeken samen met de werkgevers naar manieren om personeel te binden, boeien en te ontwikkelen. Verder adviseren wij over het inrichten van een meer inclusieve werkomgeving. We zoeken meer strategische partners waarbij werk op locatie van de werkgevers en op onze eigen locatie uitgevoerd kan worden. Bij werkgevers waarmee we al samenwerken zetten we in op uitbreiding van de dienstverlening. Met enkele van hen willen we onderzoeken welke meerwaarde technologische ontwikkelingen in hun werkprocessen kunnen hebben zodat meer werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt bij hen aan het werk kunnen.

Aantal dienstverbanden blijft ongeveer gelijk

Het gemiddelde aantal dienstverbanden voor doelgroepen (intern en extern met een loonkostensubsidie) is momenteel circa 1.280. Op basis van de realisatie in de afgelopen jaren hebben we rekening gehouden met een daling van de Wsw met 6%. Landelijk wordt uitgegaan van een daling van ongeveer 5 procent van de Wsw. Tegenover deze daling staat een stijging met 15% van het aantal dienstverbanden in de doelgroep beschut een identieke groei van Participatie-wetters met een (externe)loonkostenplaatsing bij werkgevers. De totale omvang blijft door deze ontwikkelingen ongeveer gelijk.

Subsidieresultaat						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BUIG	4.358.900	3.215.700	4.413.000	5.820.600	6.572.000	7.335.200
BBZ	114.200	-30.000	26.400	13.900	1.400	-11.000
Bijzondere bijstand	-195.900	-281.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
Wsw	869.100	250.500	1.201.000	1.819.400	2.282.000	2.788.100
Wsw omzetcompensatie	539.100					
Totaal	5.685.400	3.155.200	5.415.400	7.428.900	8.630.400	9.887.300
Stelpost BUIG		2.924.900	2.850.000	4.217.700	4.929.200	5.689.100
Subsidieresultaat	5.685.400	230.300	2.565.400	3.211.200	3.701.200	4.198.200

We maakten de strategische keuze om met name jongere niet uitkeringsgerechtigden vanuit het voorgezet speciaal en praktijkonderwijs actief te begeleiden. Want hoe eerder we (kwetsbare) mensen begeleiden, hoe beter de slagingskansen zijn om hen richting duurzaam werk te begeleiden.

Bedrijfsvoeringsresultaat

De gemeentelijke bijdrage bedrijfsvoering in 2023 bedraagt 15.144.100 euro. Dit bedrag ligt in de lijn met de prognose van de kaderbrief 2023. Belangrijke verschillen zijn:

- hogere inleenvergoeding verminderd met omzet (nadeel 647.100 euro)
- ingroeimodel resultaat BUIG (voordeel van 781.500 euro)

In het proces van de bestuurlijke agenda is afgesproken dat we de bedrijfsvoeringskosten en opbrengsten (omzet) voor de doelgroep Wsw afrekenen op basis van het profijtbeginsel. Oftewel de gemeenten betalen naar rato van het aantal Wsw'ers. De overige kosten rekenen we toe aan de gemeenten die deelnemen voor de Participatiewet.

Bedrijfsvoeringsresultaat					
	2022	2023	2024	2025	2026
Organisatiekosten	19.866.900	20.274.800	20.239.400	20.080.100	20.001.900
Kosten doelgroepprofessionals		612.100	591.400	574.300	559.200
Omzet versus inleenvergoeding	-5.356.600	-4.961.300	-4.561.300	-4.180.000	-3.868.600
Herverdeling BUIG		-781.500	-1.202.200	-1.642.800	-1.646.100
Totaal	14.510.300	15.144.100	15.067.300	14.831.600	15.046.400
Prognose kaderbrief		15.288.400	15.530.800	15.628.300	15.633.300

Dienstverleningsovereenkomsten

Naast de taken die zijn afgesproken in de gemeenschappelijke regeling verzorgen we ook specifieke taken voor enkele gemeenten. Deze taken worden afzonderlijk afgerekend. Voor Buren en Neder-Betuwe verzorgen we op deze basis de WIW en voor West Maas en Waal de Bijzondere bijstand en Schuldhulpverlening.

Dienstverleningsovereenkomsten	2022	2023	2024	2025	2026
DVO bijzondere bijstand		542.000	542.000	542.000	542.000
DVO schuldhulpverlening		145.600	145.600	145.600	145.600
DVO KP-4		107.100	107.100	107.100	107.100
DVO WIW		71.900	71.900	71.900	71.900
Totaal	-	866.100	866.100	866.100	866.100

Risico's

Als we vooral kijken naar het subsidieresultaat zien we dat het resultaat Wsw elk jaar stijgt; dit resultaat is met name afhankelijk van de rijksvergoeding. Aan de kant van BUIG zien we ook een groeiend positief resultaat. Ook dit is afhankelijk van de rijksvergoeding en aan de kostenkant van het aantal uitkeringen en loonkostenplaatsingen. Hierin zien we een directe relatie met de situatie in de Oekraïne dat zich vertaalt in een groeiend bestand en stijgende inflatiecijfers. Tegenover de mogelijk hogere kosten staat normaal gesproken een stijging van de rijksmiddelen. Is deze stijging onvoldoende? Dan bekostigen we de resterende meerkosten uit de stelpost BUIG. Deze risico's staan ook in de risicoparagraaf. Als het nodig is, dan kunnen we de algemene reserve inzetten.

Conclusie

Het financieel perspectief is de komende jaren positief, maar er schuilt risico in de oorlog in Oekraïne (stijgende inflatie, hoge energietarieven, toenemend bestand, enzovoort).

4 Doelstellingen

De doelen voor 2023

De doelstellingen zijn gebaseerd op het jaar 2022. We monitoren het aantal grote werkgevers. Gedetacheerden onder groepscontracten tellen intern mee in detachering. Voor de loonkostenplaatsingen wordt verwezen naar het doel Loonkostenplaatsingen.

Dit leidt tot een helder beeld van het totaal aantal detacheringen en Loonkostenplaatsingen. Door het aantal grote werkgevers op te nemen houden we de spreiding van onze medewerkers in beeld.

De doelen hebben allemaal een onderlinge relatie: vanuit onze ambitie en de uitgangspunten van de regelingen die we uitvoeren, zetten we in op meedoen op de arbeidsmarkt naar vermogen. We dragen bij aan inclusie door mensen zo regulier mogelijk te laten deelnemen aan het arbeidsproces.

Instroompercentage

In 2021 scoorden we met de realisatie van 41,5% beter dan de doelstelling. Daarom is een scherpere doelstelling geformuleerd van 42%. Als gemeenten hun taakstelling voor huisvesting van statushouders realiseren heeft dit een positief effect op onze doelstelling. We realiseren deze doelstelling door het continueren van de huidige aanpak, aangevuld met een experiment aan de poort om werkzoekenden direct naar werk te begeleiden vanuit de intakegesprekken.

De ontwikkelingen in de Oekraïne hebben onontkoombaar gevolgen voor de economie en daarmee waarschijnlijk ook de instroom. Op dit moment is daarover niets met zekerheid te zeggen. We monitoren de ontwikkelingen.

Loonkostenplaatsingen en detacheringen

Het gaat hier om plaatsingen bij werkgevers in Rivierenland en inzet in onze eigen organisatie. Traditioneel zien we veel mutaties (in/uitstroom) op deze doelstellingen. En er is natuurlijk verloop, vooral bij de Wsw plaatsingen.

Desondanks verwachten we dat de gestage groei van de loonkostenplaatsingen doorzet. Dit geeft meer duurzaamheid in de uitstroom van werkzoekenden. Goed om hierop in te blijven zetten en te investeren. Uitstroom met een externe loonkostenplaatsing leidt voor de gemeente per saldo tot een voordeel op de rijksfinanciering Buig. Vooral omdat de financiering van de loonkostensubsidie vanaf 2022 op daadwerkelijke realisatie wordt gebaseerd.

Duurzame uitstroom

Steeds meer werkzoekenden die bij Werkzaak aankloppen hebben, vanwege een forse problematiek, intensievere begeleiding. Het effect hiervan is een wat lagere uitstroom naar werk. Dit vertaalt zich in de duurzame uitstroom.

Met behulp van onze Keuzehulp Instrument EVA kiezen werkzoekende en werkcoach samen het instrument dat het beste aansluit bij wat nodig is om duurzaam uit te stromen naar werk. Zo zetten we sinds kort het instrument Individuele Plaatsing en Steun (IPS) in voor mensen met ernstige psychische kwetsbaarheid. Behandeling door de GGZ en begeleiding naar en op het werk gaan hier hand in hand. We verwachten dat meer mensen met een psychische beperking aan het werk kunnen met deze evidence based methodiek.

Daarnaast vraagt een aantal ontwikkelingen in 2023 bijzondere aandacht.

Integrale samenwerking werkgeversdienstverlening Werkzaak/UWV

We willen een stabiele en betrouwbare partij zijn voor werkgevers en opdrachtgevers en daarbij flexibel en wendbaar zijn om in te blijven springen op veranderingen en kansen. Er is al een samenwerking met de gemeenten Buren en Neder Betuwe en het streven is dit verder te integreren en ons aan de naam WSP (werkgeversservicepunt) te verbinden. We blijven ons inzetten om een inclusieve arbeidsmarkt te promoten met en voor werkgevers in de regio.

Klantprofiel 4 en bijzondere bijstand voor meer gemeenten

Naast gemeente West Maas en Waal heeft ook de gemeente Culemborg aan Werkzaak gevraagd om de begeleiding van mensen met klantprofiel 4 te gaan doen. In 2022 start Werkzaak met het opstellen van een dienstverleningsovereenkomst voor deze gemeente. De financiële gevolgen daarvan hebben we niet verwerkt in deze begroting.

5 Programma's

5.1 Programma bestuur en beleid

Het programma bestuur en beleid richt zich op de beleidsontwikkelingen en de bestuurlijke verantwoording van de planning- en controlcyclus.

Wat willen we bereiken?

Werkzaak ontwikkelt haar dienstverlening continu met oog voor de kansen die de toekomst biedt.

We geloven dat investeren in ontwikkelingen onze dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers ten goede komt. We innoveren binnen de zeven strategische thema's uit het Meerjarenbeleidsplan. De inhoudelijke koers startte in 2020 en loopt door tot en met 2023. Die inhoudelijke koers werkt en kunnen we ook het komende jaar volgen:

- Onze ambitie 'Iedereen doet mee' vormt de basis.
- We blijven investeren in de actielijnen en zeven strategische thema's.
- Onze drie UN-doelen uit het strategisch beleidsplan blijven ons inspireren bij het verder verhogen van de kwaliteit van onze dienstverlening: het bieden van waardig werk, het aangaan van partnerschappen om doelstellingen te bereiken en het bieden van kwaliteitsonderwijs. Dit gedachtegoed dragen we ook proactief uit.

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven investeren in de 7 strategische thema's uit het meerjarenbeleidsplan.

Technologie

In 2023 zijn nieuwe technologieën onderdeel van ons instrumentarium, staat in ons Meerjarenbeleidsplan.

Met het meerjarige project Technologie & Inclusie gaan we dit realiseren.

Werkgevers ervaren krapte in hun personeelsbestand. Tegelijk hebben wij onbenut talent. We onderzoeken hoe technologie onze talenten inzetbaar kan maken en kan houden voor de arbeidsmarkt. We combineren onze expertise over werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt met de kennis van innovatieve ontwikkelaars en wetenschappers.

We proberen persoonsgebonden en productiegebonden technologieën uit en leren daarvan. Dat doen we volgens een plan en met hulp vanuit de wetenschap. We werken van klein naar groot. Technologische oplossingen die goed blijken te werken voor de inclusieve arbeidsmarkt implementeren we. We delen geleerde lessen met werkgevers en andere belanghebbenden in Rivierenland.

Persoonsgebonden technologieën

We onderzochten in 2021 de mogelijkheden van vertaalapparaten. Het onderzoeksresultaat gaf voldoende positieve effecten. De volgende stap was de aanschaf van 15 vertaalapparaten. Werkcoaches zetten deze nu in bij de begeleiding van statushouders naar werk.

Op vergelijkbare wijze zijn we gestart met het uitproberen van voorleesbrillen, een activiteiten monitoring app, de virtual reality bril voor beroepenoriëntatie en microlearnings om werknemersvaardigheden te oefenen.

Productiegebonden technologieën bij werkgevers

Met enkele werkgevers gaan we productie gebonden technologieën uitproberen. Deze werkgevers willen met ons, TNO en de kennisalliantie Inclusie & Technologie (KIT) ontdekken hoe zij op hun werkvloer voordeel kunnen hebben met de inzet van bijvoorbeeld augmented reality. Deze technologie helpt een medewerker werk uitvoeren dat zonder de inzet van technologie te moeilijk zou zijn. Zo kunnen meer onbenutte talenten van Werkzaak bij deze werkgevers aan het werk.

Oplossingen schaalbaar maken

Ons ultieme doel voor de langere termijn is alle opgedane kennis digitaal en fysiek bij elkaar te brengen en breed in Rivierenland te delen. Delen is belangrijk omdat veel oplossingen schaalbaar en inspirerend kunnen zijn. We denken na over een vorm waarin we kennis, ontwikkelen en leren toegankelijk kunnen maken voor alle werkgevers in Rivierenland.

Sociaal ondernemerschap

De ervaring leert dat juist sociaal ondernemers openstaan voor inclusie en het bieden van kansen aan kwetsbare werkzoekenden. De komende jaren breiden we onze samenwerkingsrelaties met sociale ondernemers uit en intensiveren deze. Denk aan de Fruitmotor, Puur Betuws, Coöperatie van Makers, Stichting 2Switch kringloopwinkels, Elliz in company en Olga's atelier. Tevens onderzoeken we of het aanbod van sociaal ondernemers in de regio nog beter kan worden benut voor plaatsing van mensen met klantprofiel 3 (mensen die intensieve begeleiding nodig hebben op weg naar werk), ook in relatie tot de nieuwe doelgroep van mensen met klantprofiel 4 (mensen die geen uitzicht hebben op werk door een beperkte belastbaarheid). Ook gaan we in het kader van simpel switchen de stap van arbeidsmatige dagbesteding naar werk en andersom mogelijk maken.

Circulaire economie

Onderzoek toont aan dat circulaire economie veel kansen oplevert voor banen. Ook de aard van de werkzaamheden biedt kansen voor de doelgroep die Werkzaak begeleidt naar werk. Dat maakt werkgevers die bezig zijn met circulaire economie en samenwerkingsverbanden die hiertoe projecten starten, belangrijke samenwerkingspartijen voor Werkzaak.

Hierdoor plaatsen we meer werkzoekenden bij werkgevers die circulair ondernemen. We breiden de samenwerking met circulair ondernemers de komende jaren verder uit en intensiveren deze. Denk hierbij aan de samenwerking met Ahrend/Gispens voor refurbishing van kantoormeubilair, het realiseren van de pleintjes van morgen met Avri en OFN om de bewustwording over de circulaire economie en het hergebruik van afval in eigen regio te bevorderen.

Werkzaak maakt deel uit van de coöperatie Puur Betuws. Puur Betuws is opgericht om via de ontwikkeling, verkoop en distributie van lokale producten de beweging te versterken die voedsel gezonder, biodiversiteit groter, werkgelegenheid socialer en verdienmodellen voor regionale producenten beter maakt, waardoor de regio als geheel gezonder, sterker en aantrekkelijker wordt. In 2023 wordt uitvoering gegeven aan de uitkomsten uit de evaluatie van de coöperatie in 2022.

Met steun vanuit de Regio Deal startte in januari 2022 in een proef voor Cirtex, bedoeld om te beoordelen of de doelgroep van Werkzaak in staat is de sorteerwerkzaamheden uit te voeren. Na bestuurlijke besluitvorming over de oprichting van de coöperatie Cirtex in 2022 wordt deze organisatie opgeschaald naar een circulair textiel centrum Rivierenland, waarbij ook ketenpartners uit onze regio aansluiten. Voor de consortium samenwerking tussen gemeenten en midden- en kleinbedrijf Rivierenland is een gezamenlijke Europese subsidie van 1.5 miljoen toegekend door de provincie Gelderland. Na bestuurlijke besluitvorming vindt zonodig de wijziging van de begroting plaats bij de Bestuursrapportage.

Welvaartverdeling

Armoede en schulden zijn grote obstakels in de re-integratietrajecten. Steeds meer komt daarom de nadruk te liggen op preventie en bestrijding van armoede en schuldenproblematiek. Ook in 2023 willen we de aanpak van armoede en schulden een integraal onderdeel laten zijn bij de intake en in de begeleiding naar werk. De uitvoering realiseren we in nauwe samenwerking met gemeenten die de schuldhulpverlening uitvoeren. We doen dit ook zelf, als een gemeente ons de opdracht voor schuldhulpverlening geeft. Een voorbeeld hiervan is het project schuldrust aan de poort, waarmee we een integrale aanpak borgen om samen met gemeenten en UWV schulden aan te pakken en zo de weg voor werk vrij te maken. Verder zetten we in op vergroten van de deskundigheid van werkgevers op het thema armoede en schulden.

Geluk

Naar schatting heeft zo'n 40% van de groep bijstandsgerechtigden psychische klachten en is 31% van de groep bijstandsgerechtigden in behandeling bij de GGZ. Landelijk onderzoek toont aan dat starten met betaalde arbeid grote positieve effecten heeft op de (mentale) gezondheid. Bij mensen met een ernstig psychische aandoening die minimaal 32 uur gingen werken, nam de mentale gezondheid met 36% toe en de mate van geluk nam met 47% toe. De zorgkosten daalden met zo'n 1.000 euro per jaar. Het is aannemelijk dat mensen ook op andere leefgebieden minder ondersteuning nodig hebben (wonen, financiën, relaties, opvoeden). IPS (individuele plaatsing en steun) is op dit moment de enige methodiek voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Deze methodiek verbindt behandeling, werken en begeleiding met elkaar. We willen het aanbod IPS in de regio versterken in samenwerking met GGZ-instellingen en werkgevers. Daarvoor zetten we ambulantiseringsgelden en rijksmiddelen in die voor IPS beschikbaar zijn gesteld in Rivierenland.

In projecten en pilots onderzoeken we hoe we de zelfregie en autonomie van werkzoekenden kunnen versterken en meer vanuit gedeelde besluitvorming kunnen werken. Zo willen we de werkzoekende een veel grotere rol geven in de keuze voor de instrumenten die worden ingezet om de stap naar werk te kunnen maken.

Leven lang leren

Steeds sneller verandert de wereld om ons heen. Om duurzaam werk te vinden en duurzaam aan het werk te blijven is het ontwikkelen van de 21e eeuwse vaardigheden van groot belang. We bieden werkzoekenden de mogelijkheid om ook deze vaardigheden te ontwikkelen. Dat kan op de werkvloer en in ons Leerlab, een plek waar werkzoekenden zowel individueel als in groepsverband kunnen leren. We werken intensief samen met onze onderwijspartners. Wij doen mee in het regionaal samenwerkingsverband CircuLEREN om leven lang leren te bevorderen. Hiervoor is RIF-subsidie (Regionaal investeringsfonds mbo) beschikbaar.

We blijven de leerwerkroutes in 2023 uitvoeren; en deze zijn uitgebreid met een voorschakeltraject.

Ook op het gebied van herkennen en aanpakken van laaggeletterdheid werken we vanuit het taalkoord intensief samen met partners in de regio (ROC, gemeenten, stichting Lezen en Schrijven, taalhuizen enzovoort).

Migratie

Gemeenten voeren de nieuwe Wet Inburgering uit. Wij willen zo goed mogelijk samenwerken met gemeenten en de dienstverlening die we vanuit de Participatiewet aan statushouders bieden zo goed mogelijk aansluiten op de nieuwe Wet Inburgering. Inburgeren gaat sneller als statushouders taalles krijgen, taal in de praktijk kunnen oefenen, in contact komen met Nederlands sprekende collega's en als werk, studie, opvoeding en huiswerk goed te combineren zijn.

De ontwikkelingen in Oekraïne kunnen in de regio leiden tot een grotere instroom van vluchtelingen die langer in de regio zullen verblijven.

Wij onderzoeken hoe we de positie van vrouwelijke nazorgers kunnen versterken door ook hen te begeleiden naar werk.

Het ROC verzorgt taallessen voor statushouders. Binnen ons Taallab bieden we statushouders en migranten de mogelijkheid om te oefenen met taal. Dit kan individueel of in groepen en in samenwerking met partijen die aanbod hebben op het gebied van Nederlands als tweede taal leren (NT2).

Relevante ontwikkelingen

Regeerakkoord en wetswijzigingen

Het Regeerakkoord bevat voornemens die Werkzaam raken. Dit zijn onder andere:

- Het investeren in het hervormen van de arbeidsmarkt, re-integratie en de aanpakken van armoede en schulden.
- Het verruimen van de bijverdiengrenzen in de Participatiewet.
- Een wijziging van de kostendelersnorm waardoor inwonende jongeren tot 27 niet meer meetellen als kostendeler.
- Meer mensen naar werk begeleiden die nu aan de kant staan of afstand hebben en een uitbreiding van het aantal beschut werk plekken.

Het Regeerakkoord op hoofdlijnen wordt nog verder uitgewerkt. Minister Schouten komt binnenkort met een beleidsplan Herziening Participatiewet. Dit plan is gericht op eenvoud en menselijke maat. Daarnaast wil zij de wetswijzigingen die voortkomen uit Breed Offensief per 1 januari 2023 in werking laten treden. Breed Offensief is een pakket maatregelen met als doel het vergroten van arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking. Een aantal maatregelen uit deze agenda vergen een wetswijziging, een wijziging bij lagere regelgeving of in de uitvoering. Onder Breed Offensief valt ook het in 2019 opgezette project Smpel Switchen in de participatieketen. Dit project is erop gericht dat mensen makkelijker en veiliger stappen in hun loopbaan kunnen zetten en daarmee hun talenten zo goed mogelijk kunnen benutten.

In lijn met ons meerjarenbeleidsplan werken we al naar de menselijke maat en geven we de uitgangspunten van het Smpel Switchen al zoveel mogelijk een plek. We volgen de ontwikkelingen nauwgezet. Zodra er meer zicht is op hoe deze wetswijzigingen er precies uit gaan zien, schakelen we met de beleidsmedewerkers van de gemeenten zodat, waar nodig, verordeningen en beleidsregels kunnen worden aangepast.

Rechtmatigheidsverklaring

Over het jaar 2022 moeten wij naar verwachting voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in onze jaarstukken. Deze vervangt de huidige rechtmatigheidsverklaring van de accountant. De afgelopen jaren hebben we al belangrijke stappen gezet door het borgen van rechtmatigheidscontroles in processen en het doorvoeren van optimalisaties die bleken uit bevindingen van onze eigen interne controle en van de controles door de accountant. Processen, waaronder het inkoopproces, zijn aantoonbaar verbeterd. Het risico op niet naleving van wet- en regelgeving, zoals verplichte aanbestedingen, is daarmee verkleind.

In 2023 gaan we verder met het optimaliseren van de belangrijkste (hoofd)processen. Controles kunnen dan in de toekomst procesgericht plaatsvinden in plaats van per dossier. In 2023 wordt het plan van aanpak Rechtmatigheidsverantwoording en het handboek AO verder geïmplementeerd in de organisatie.

We stellen ons ten doel om de komende jaren door te groeien naar een eigen variant van een in control statement. Dit gaat verder dan de verplichte rechtmatigheidsverantwoording. We willen dat de gehele bedrijfsvoering bijdraagt aan de realisatie van beleidsdoelstellingen en willen flexibel kunnen acteren in een voortdurend veranderende omgeving, zoals bijvoorbeeld is gedaan toen we werden geconfronteerd met corona. Belangrijk is dat onze processen en de competenties van medewerkers hierop aansluiten en dat is veel breder dan het onder controle hebben van de financiën en de rechtmatigheid.

Beleidsindicatoren

In het kader van het Besluit begroting en verantwoording zijn we verplicht de beleidsindicatoren per gemeente op te nemen. De conclusie is dat ondanks de beschikbaarheid van minder banen in onze regio er minder mensen aangewezen zijn op een uitkering ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Bij de lopende re-integratievoorzieningen maakten wij een bewuste keuze om relatief weinig trajecten extern in te kopen en juist intensieve begeleiding te bieden door eigen medewerkers en instrumenten. Een voorbeeld hiervan zijn de leerwerkroutes.

Beleidsindicatoren						
Gemeente	Netto arbeidsparticipatie	Personen bijstands-uitkeringen per 1000 inv.	Werkloze jongeren	Kinderen in uitkeringsgezin	Lopende re-integratievoorzieningen per 1000 inv.	Banen (afgezet tegen beroepsbevolking)
Culemborg	70,1	27,5	1%	5%	5,5	685,6
Maasdriel	70,8	12,8	1%	3%	3,1	646,6
Tiel	67,5	37,2	2%	7%	9,5	844,3
West Betuwe	71,8	14	1%	3%	4,9	824
West Maas en Waal	69,8	16,3	1%	4%	4	556,3
Zaltbommel	71,9	16,6	1%	3%	4,7	819,1
Werkzaam Rivierenland	70,3	21,4	1%	4%	5,7	757,8
Nederland	68,4	34,9	2%	6%	13,5	795,9

Wat mag het kosten?

Bedragen (in €)						
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
				2024	2025	2026
Lasten	128.700	142.500	100.100	100.100	100.100	100.100
Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	128.700	142.500	100.100	100.100	100.100	100.100
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	128.700	142.500	100.100	100.100	100.100	100.100

5.2 Programma participatie

Wij maken geen onderscheid in de dienstverlening op basis van achtergrond van de doelgroep. De doelstellingen voor dit programma en de programma's Wet sociale werkvoorziening en beschut komen daarom overeen. De programma tekst nemen we op in dit programma; bij de overige programma's verwijzen we hiernaar.

Wat willen we bereiken?

We begeleiden werkzoekenden uit onze regio naar duurzame uitstroom zodat ze zo regulier mogelijk aan het werk gaan en er een inclusieve arbeidsmarkt komt. Hiermee dragen we bij aan een inclusieve arbeidsmarkt. Startkwalificatie is hierbij belangrijk. Werkzaam is een vangnet voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die ondersteuning nodig hebben om weer aan het werk te komen. De ambities voor 2023 voor onze stakeholders zijn onder andere uitbouw van strategisch partnerschap met toegevoegde waarde voor beide partijen. Dit doen we onder andere door duurzaamheid van het werk te vergroten en klanten in beeld te hebben om werkzoekenden te activeren op het pad naar werk. Door onze instrumenten in te zetten en te participeren in projecten en andere kansen maken we dit waar.

Wat gaan we daarvoor doen?

(Strategisch) partnerschap

Strategisch partnerschap, gericht op wederzijdse toevoeging van waarde, is een belangrijke actielijn uit het Meerjarenbeleidsplan. Deze zet in op het bedienen van de markt en het verbinden van de werkgever en werkzoekende. Hieraan koppelen we het continu meten van onze klantwaarde (klantwaarde onderzoek). Wij sturen op verandering van het orderportfolio en richten ons met name op de strategische thema's Circulaire economie en een Leven lang leren. In onze productiehallen voerden we jarenlang dezelfde werkpakketten uit waarmee we concurreren op prijs in een scherpe markt. We streven naar het vervangen van een aantal bestaande kort-cyclische opdrachtgevers door langdurige strategische partners die bijdragen aan circulaire economie én aan duurzaam werk voor werkzoekenden. We kiezen voor deze verandering vanuit het ontwikkelperspectief van werkzoekenden. Omzet wordt een middel om duurzame uitstroom te bereiken. Voorbeelden zijn Cirtex, het inzetten op het refurbishen van duurzame gebruiksgoederen én het realiseren van trainingslijnen bij werkgevers. We bereiden ons ook voor op participatie in bedrijventerrein Medel III, waar we met nieuwe werkgevers partnerships willen creëren die kansen bieden voor onze doelgroep.

Vanuit het (Regio Deal) project Technologie en Inclusie kijken we wat er nodig is om mensen in werk in te kunnen zetten en van toegevoegde waarde te laten zijn. Technologie biedt wellicht ook mogelijkheden voor andersoortig werk dat past bij onze werkzoekenden.

Duurzaam aan het werk

Blijvend investeren in de (door)ontwikkeling van mensen naar een zo zelfstandig mogelijke positie voor baan- en inkomensmogelijkheden. We willen de door- en uitstroom vanuit groepsplaatsingen naar andere detacheringen, loonkostenplaatsingen en uitstroom naar regulier werk in beeld hebben om de stijging op de participatieladder te monitoren.

Leerwerkroutes

Om de effectiviteit van het instrument leerwerkroutes te blijven ondersteunen zijn deze herijkt en zetten we extra in op techniek en zorg. Het doel is dat de leerwerkroutes op elk moment waarde toevoegen aan die werkzoekenden die een springplank van werken en leren nodig hebben voor uitstroom naar werk.

Begeleiding werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (klantprofiel 4)

In 2021 zijn we in de gemeente West Maas en Waal gestart met de uitvoering van de begeleiding van deze groep werkzoekenden. Samen met de andere regiogemeenten werken we de mogelijkheden voor overdracht van deze taken aan Werkzaak nader uit. We houden er rekening mee dat de overdracht voor de gemeente Culemborg in 2022 zijn beslag krijgt via een dienstverleningsovereenkomst.

Marktontwikkelingen

Werkzaak zet activiteiten in die direct of indirect bijdragen aan onze doelen. We richten ons op de begeleide participatie (sociale werkvoorziening en beschut) en op de arbeidsparticipatie (Participatiewet en werkgeversdienstverlening). De deelname van Werkzaak aan het Werkgeversservicepunt (start 2022) draagt bij aan ontschotting in de dienstverlening aan werkgevers.

We zien dat de mismatch tussen vraag (werkgevers) en aanbod (werkzoekenden) groot is. Dit vraagt 'overbrugging' vanuit de werkgever en de werkzoekende.

We zien een toename van jongeren en statushouders in ons bestand. Uit onderzoek blijkt dat zij op den duur grotere kans hebben om in de bijstand te komen vanwege het ontbreken van diploma's. Met het doorontwikkelen van een gerichte aanpak voor jongeren en statushouders willen we structureel in hen investeren, met name in de groep zonder startkwalificatie.

Projecten

Om onze dienstverlening te verbeteren en om te innoveren maken we gebruik van verschillende subsidieregelingen, zoals de Regio Deal, ZonMW, de ESF, het RIF en de React EU Op Oost.

Aantal dienstverbanden blijft ongeveer gelijk

Het gemiddelde aantal dienstverbanden voor doelgroepen (intern en extern met een loonkostensubsidie) is momenteel circa 1.280. We verwachten wel verschuivingen maar het totaal dienstverbanden blijft ongeveer gelijk.

Aantallen per 1-1						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
P-wet	122	133	133	133	133	133
Beschut	70	79	92	101	113	115
Wsw	723	680	639	601	564	531
LKS P-wet	264	304	344	382	422	428
LKS Wsw	4	4	4	4	4	4
Totaal	1.280	1.290	1.297	1.301	1.312	1.281

Hiernaast hebben we een strategische keuze gemaakt om niet uitkeringsgerechtigden (met name jongeren) vanuit het voorgezet speciaal en praktijkonderwijs actief te begeleiden. Immers hoe eerder we (kwetsbare) mensen begeleiden, hoe beter de slagingskans is om hen richting duurzaam werk te begeleiden.

Wat mag het kosten?

Bedragen (in €)						
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
				2024	2025	2026
Lasten	32.824.100	7.463.000	12.662.900	12.189.200	11.748.000	11.753.700
Baten	35.084.300	4.510.300	5.915.000	5.790.500	5.353.500	5.393.400
Saldo van baten en lasten	-2.260.200	2.952.700	6.747.900	6.398.700	6.394.500	6.360.300
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves	23.200	50.000	407.100	50.000	50.000	-
Mutatie reserves	23.200	50.000	407.100	50.000	50.000	-
Totaal	-2.283.400	2.902.700	6.340.800	6.348.700	6.344.500	6.360.300

Toelichting

De ontwikkeling laat zien dat de groei vooral in het aantal loonkostensubsidieplaatsingen zit. In deze begroting stabiliseren wij het aantal dienstverbanden voor werkzoekenden uit de Participatiewet op 137.

“Het is voor ons voor het eerst dat we iemand vanuit Werkzaak in ons bedrijf krijgen. De ervaringen zijn positief en we staan zeker open voor meer mensen vanuit Werkzaak”

Omzet, inleenvergoeding en loonkostensubsidies

Het realiseren van omzet is geen doelstelling op zich, maar draagt bij aan duurzame plaatsing van werkzoekenden. In de omzet verwerken we ook de gevolgen van de doorbelasting van de interne omzet voor doelgroepprofessionals.

De netto omzet blijft dalen. Dit komt door de daling van het aantal Wsw-ers met 6% per jaar én doordat de afstand tot de arbeidsmarkt van werkzoekenden uit de Participatiewet én de beschutregeling steeds groter wordt. We mogen tot op heden de mensen vanuit de Participatiewet niet in dienst nemen. Om hen toe te kunnen leiden naar een duurzame werkplek bij werkgevers is een goede begeleiding noodzakelijk. Dit leidt tot stijging van de kosten van de omzet die (deels) vertaald wordt in stijging van de bruto omzet.

Voor de inleenvergoeding gaan we uit van een loonwaarde voor de doelgroep uit de Participatiewet van circa 50% -60%. Plaatsing van werkzoekenden in een dienstverband resulteert in besparing in het programma Inkomen omdat de uitkeringslast lager wordt. Het restant van de loonkosten komt terug als loonkostensubsidie bij het programma Inkomen.

De begroting 2023 laat de volgende ontwikkeling van de netto omzet binnen alle programma's zien:

Bedragen (in €)						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Participatie		988.500	1.920.800	1.971.400	1.979.9000	1.980.300
Beschut		613.200	703.700	772.500	864.300	879.600
Wsw		6.265.700	6.197.600	5.780.500	5.435.200	5.130.900
Bruto-omzet		7.867.400	8.822.100	8.524.400	8.279.400	7.990.800
Kosten omzet		583.500	1.000.700	1.000.700	1.000.700	1.000.700
Netto-omzet		7.283.900	7.821.400	7.523.700	7.278.700	6.990.100
Inleenvergoeding:						
Participatie		1.382.800	1.814.000	1.814.000	1.814.000	1.814.000
Beschut		544.500	1.046.100	1.148.400	1.284.700	1.307.500
Totaal inleenvergoeding		1.927.300	2.860.100	2.962.400	3.098.700	3.121.500
Netto		5.356.600	4.961.300	4.561.300	4.180.000	3.868.600

Reserves

In het programma ramen we onttrekkingen aan reserves om te blijven verbeteren en innoveren:

- 50.000 euro uit het innovatiefonds
- 357.100 euro voor de uitvoering van de regiodeal

Riek en zeepfabriek Siderius

Riek is 60 plus en zocht werk. Dat bleek niet eenvoudig. Te oud kreeg ze vaak te horen. Tot ze de kans kreeg bij Zeepfabriek Siderius. Dat was een schot in de roos. Riek is helemaal op haar plek en daar is haar nieuwe werkgever het helemaal mee eens.

“Het is voor ons voor het eerst dat we iemand vanuit Werkzaak in ons bedrijf krijgen. De ervaringen zijn positief en we staan zeker open voor meer mensen vanuit Werkzaak.”

5.3 Programma Wet sociale werkvoorziening

Wat willen we bereiken?

We begeleiden werkzoekenden uit onze regio naar duurzame uitstroom zodat ze zo regulier mogelijk aan het werk gaan en er een inclusieve arbeidsmarkt komt. Startkwalificatie is hierbij belangrijk. Werkzaam is een vangnet voor doelgroepen die ondersteuning nodig hebben om deze stap te maken. Door onze instrumenten in te zetten en te participeren in projecten en andere kansen maken we dit waar. Mogelijkheden die we zien om de instrumenten te ontwikkelen pakken we op.

Wat gaan we daarvoor doen?

De activiteiten zijn opgenomen in het programma Participatie.

Aantal dienstverbanden blijft dalen

Op basis van de realisatie in de afgelopen jaren hebben we rekening gehouden met een daling van de Wsw met 6 procent. Landelijk wordt uitgegaan van een daling van ongeveer 5 procent van de Wsw. Hieronder staat de verwachte ontwikkeling van het bestand.

Aantallen per 1-1						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Wsw	723	680	639	601	564	531
Loonkostensubsidie Wsw	97	91	85	80	75	71
Totaal	820	770	724	681	640	601

Wat mag het kosten?

Bedragen (in €)						
	Rekening 2021 ⁽¹⁾	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
				2024	2025	2026
Lasten	-	25.263.400	19.332.600	18.049.800	16.835.600	15.825.600
Baten	-	26.699.900	25.360.500	23.800.600	22.381.100	21.066.800
Saldo van baten en lasten	-	-1.436.500	-6.027.900	-5.750.800	-5.545.500	-5.241.200
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	-1.436.500	-6.027.900	-5.750.800	-5.545.500	-5.241.200

⁽¹⁾ In de begroting 2021 was SW nog onderdeel van het programma participatie

Toelichting

Afspraken bestuurlijke agenda

Voor de financiering van de bestuurlijke agenda worden de werkelijke kosten doorbelast naar de deelnemers volgens een afgesproken systematiek voor de toerekening van de bedrijfskosten en opbrengsten (omzet) aan de Wsw.

Deze vertaling leidt tot de volgende effecten:

Bedragen (in €)					
	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
			2024	2025	2026
Kosten WSW	20.365.200	19.162.900	18.020.100	16.945.900	15.935.900
Rijksvergoeding WSW	20.615.700	20.363.900	19.839.500	19.227.900	18.724.000
Saldo	-250.500	-1.201.000	-1.819.400	-2.282.000	-2.788.100
Bedrijfskosten	6.560.200	6.763.900	6.396.500	6.029.100	5.679.400
Bedrijfsopbrengsten	5.973.300	5.973.100	5.572.200	5.222.800	4.914.700
Bedrijfsresultaat	586.900	790.800	824.300	806.300	764.700
Resultaat Wsw	336.400	-410.200	-995.100	-1.475.700	-2.023.400

5.4 Programma beschut werk

Wat willen we bereiken?

We begeleiden werkzoekenden uit onze regio naar duurzame uitstroom zodat ze zo regulier mogelijk aan het werk gaan en er een inclusieve arbeidsmarkt komt. Startkwalificatie is hierbij belangrijk. Werkzaam is een vangnet voor doelgroepen die ondersteuning nodig hebben om deze stap te maken. De ambities voor 2022 voor onze stakeholders zijn onder andere: strategisch partnerschap, aanpassen van het machinepark, duurzaam aan het werk en jobcoaching voor andere doelgroepen. Door onze instrumenten in te zetten en te participeren in onder andere projecten en andere kansen maken we dit waar. Mogelijkheden die we zien om de instrumenten te ontwikkelen pakken we op.

Wat gaan we daarvoor doen?

De activiteiten zijn opgenomen in het programma 4.2 Participatie.

Aantal dienstverbanden blijft groeien

De doelgroep beschut groeit de komende jaren en hebben we goed in beeld. Een derde van de afname van de Wsw wordt opgevangen door de groei in de doelgroep beschut. Op basis van deze groei ontwikkelen de baten en lasten zich. De inzet van interne (ambtelijke) capaciteit verschuift van de Wsw doelgroep naar beschut en is van invloed op het programma resultaat,

Voor de doelgroep beschut ontvangen we een rijksvergoeding die gebaseerd is op de taakstelling voor deze doelgroep. Het werkelijke aantal beschutters met een dienstverband bij Werkzaam is op dit moment lager dan de taakstelling. Iedereen die een indicatie heeft hebben we in beeld en voor zover ze nog geen betaald werk hebben, bemiddelen we ze naar een interne of externe werkplek.

Als het aantal mensen met een dienstverband bij Werkzaam stijgt naar het niveau van onze taakstelling komen we financieel gezien te kort op de specifieke rijksvergoeding voor de begeleiding van deze doelgroep. De loonkosten voor deze doelgroep worden betaald uit verstrekte loonkostensubsidies en inleenvergoedingen. Hier resteert een nadeel, dat wordt gecompenseerd door een voordeel op BUIG.

Aantallen per 1-1					
	2022	2023	2024	2025	2026
Beschut	91	105	118	132	146
Totaal	91	105	118	132	146

Wat mag het kosten?

Bedragen (in €)						
	Rekening 2021 ⁽¹⁾	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
				2024	2025	2026
Lasten	-	1.572.600	1.481.400	1.727.600	2.012.300	2.062.000
Baten	-	2.062.600	2.280.000	2.468.300	2.702.100	2.852.000
Saldo van baten en lasten	-	-490.000	-798.600	-740.700	-689.800	-790.000
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	-490.000	-798.600	-740.700	-689.800	-790.000

⁽¹⁾ In de begroting 2021 was beschut onderdeel van het programma Participatie

Toelichting

Voor de raming van de kosten is uitgegaan van bovenstaande aantallen dienstverbanden beschut met een gemiddelde loonwaarde van circa 50 – 55%.

5.5 Programma inkomensvoorziening

Wat willen we bereiken?

Wij bieden bestaanszekerheid aan mensen die niet in staat zijn werk te verrichten waarmee ze volledig in hun bestaan kun voorzien. Dit gebeurt in de vorm van een uitkering of als loonkostensubsidie. Het verstrekken van een uitkering gebeurt langdurig bij een vrijstelling van de arbeidsplicht of tijdelijk als overbrugging. Voor sommige mensen blijkt vrijwilligerswerk het maximaal haalbare. Degenen die parttime werken ontvangen een aanvullende uitkering. Mensen die nog ver van de arbeidsmarkt staan begeleiden we richting de arbeidsmarkt.

In 2022 verwachten we een stabilisatie of een lichte daling van het bestand. Om de dienstverlening op peil te houden zetten we in op digitalisering en waar nodig op extra capaciteit. Andere pijlers zijn de samenwerking met gemeenten op het gebied van schuldenproblematiek en het nalevingsbeleidsplan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dienstverlening

- Wij verbeteren het proces voor uitkeringsgerechtigden, die parttime werken door het makkelijker te maken. Zo verbetert onze dienstverlening en daalt de administratieve last voor deze groep.
- Het proces voor alle uitkeringsgerechtigden verloopt digitaal.
- We doen klantwaarde onderzoek onder uitkeringsgerechtigden op onderdelen van de dienstverlening.

Handhavingsbeleidsplan

- Het nieuwe nalevingsbeleidsplan wordt in 2022 geïmplementeerd. Hierin volgen we de maatschappelijke trend van maatwerk en de menselijke maat zoals die ook wordt vertaald in de herziening op de Participatiewet.

Indicatoren

Indicatoren		
Omschrijving	Activiteiten	Doel
Rechtmatige en doelmatige verstrekking van bijstand en salaris aan mensen die hier recht op hebben	Werkzoekenden met recht op Participatiewetuitkering die per 1ste van de maand voldoen aan de verplichtingen, ontvangen uitkering uiterlijk 10de van de maand	100%
Instroompercentage	Actief inzetten op het toeleiden van mensen naar werk en hen de inkomensvoorziening of uitkering laten ontvangen waarop ze recht hebben (zoals WW)	42%
Besparing realiseren op inkomensdeel uit opgegeven inkomsten	Zoveel mogelijk werkzoekenden met een PW/IOAW- uitkering (gedeeltelijk) aan het werk helpen. Het resultaat is besparing op BUIG-gelden.	1,5 miljoen
Onterecht verstrekte bijstand, al dan niet door gepleegde fraude terugvorderen	Terugvordering van te veel en ten onrechte verstrekte uitkeringen	1,1 miljoen

Conjunctuur

Waar we in de voorgaande jaren te maken hadden met de onzekerheden door corona, staat de economie de komende periode onder druk door de gevolgen van de Oekraïne crisis. Dit heeft mogelijk effect op de inflatie. Het risico van een economisch terugval is groot. Op het moment dat die zich voordoet, vertaalt zich dat ook naar het aantal bijstandsontvangers. In deze begroting hebben we nog geen rekening gehouden met dat effect.

Aantallen per 1-1						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal werkzoekenden	2.524	2.410	2.357	2.373	2.399	2.421
Totaal	2.524	2.410	2.357	2.373	2.399	2.421

In financiële zin maakt de crisis het begroten onzeker. Echter door de koppeling aan de rijksvergoeding en maandelijks monitoren verwachten we in control te zijn. Voor het resultaat tussen de rijksvergoeding en de kosten nemen we een stelpost op in de begroting zodat de impact op de begroting gedempt wordt. Natuurlijk zal een bestandstoename ook (tijdelijk) extra personele capaciteit vragen, mocht dit nodig zijn dan financieren wij deze uit de stelpost. Onze opgave is om het minstens zo goed te doen als het landelijk gemiddelde.

Bedragen (in €)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten BUIG	43.746.600	37.148.800	37.390.200	37.807.400	38.158.600
Loonkostensubsidies	4.278.200	4.671.800	5.054.500	5.481.200	5.547.100
Netto-lasten BUIG	48.024.800	41.820.600	42.444.700	43.288.600	43.705.700
Rijksvergoeding Buig	51.240.500	41.096.200	42.385.400	43.238.300	44.018.400
Rijksvergoeding LKS	-	5.137.400	5.879.900	6.622.300	7.022.500
Rijksvergoeding	51.240.500	46.233.600	48.265.300	49.860.600	51.040.900
Saldo BUIG	3.215.700	4.413.000	5.820.600	6.572.000	7.335.200
Stelpost BUIG	2.924.900	2.850.000	4.217.700	4.929.200	5.689.100
Resultaat BUIG	290.800	1.563.000	1.602.900	1.642.800	1.646.100

Loonkostensubsidies

Aantallen per 1-1						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
P-wet	122	133	133	133	133	133
Beschut	70	79	92	101	113	115
LKS P-wet	264	304	344	382	422	428
Totaal baten	456	516	569	616	668	676

De ontwikkeling van de aantallen is toegelicht in het programma participatie.

Gemiddelde LKS

Gemiddelde LKS		
	2022	2023
Beschut	9.229	9.460
WWA	7.932	8.131
Flex	8.601	8.816

Gemiddeld uitkeringsbedrag

Gemiddelde loonkostensubsidie		
	2022	2023
IOAW	17.870	18.300
IOAZ	1.270	1.300
Uitkering	15.580	15.960
BBZ	17.870	18.300

Wat mag het kosten?

Bedragen (in €)	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	52.654.600	56.900.200	50.152.500	52.165.000	53.694.700	54.871.100
Baten	48.953.600	49.815.700	45.833.200	47.825.000	49.380.400	50.557.400
Saldo van baten en lasten	3.701.000	7.084.500	4.319.300	4.340.000	4.314.300	4.313.700
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves	15.100	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-15.100	-	-	-	-	-
Totaal	3.685.900	7.084.500	4.319.300	4.340.000	4.314.300	4.313.700

Toelichting

Voor het saldo tussen de rijksvergoeding en de kosten BUIG en inleenvergoeding wordt, onder aftrek van het saldo inleenvergoeding/omzet en de debiteurenpositie) een stelpost in de begroting opgenomen. Voor het jaar 2023 bedraagt deze 2,850 miljoen euro. Mocht door kostenstijging of een lagere rijksvergoeding dit voordeel dalen dan heeft het geen effect op de gemeentelijke bijdrage.

5.6 Overhead

Tot overhead behoren de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de inhoudelijke programma's. Voor verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Wat willen we bereiken?

- Ondersteunen van de uitvoering van de voorgaande programma's door bij te dragen aan de beleidsvorming en informatievoorziening. Dit stelt ons in staat om te ontwikkelen vanuit de klant- en organisatievraag en zo vorm te geven aan onze besturingsfilosofie van zelfredzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We willen optimaal inspelen op veranderingen die zich in- en extern voordoen. Een bedrijfsvoering die daarin optimaal ondersteunt is essentieel. Eén van de actielijnen uit het meerjarenbeleidsplan is continu ontwikkelen op bedrijfsvoering. We werken daarom continu aan de onderdelen organisatie-ontwikkeling, human resource management, digitalisering, automatisering, facilitair en huisvesting.
- We weten continu verbeteren (operationele processen) en vernieuwen (innoveren) goed te scheiden binnen de organisatie, waardoor verbeteren en innoveren beiden voldoende ruimte krijgen. Bovendien richten we ons op het verbeteren van de klantwaarde, rechtmatigheidsborging en efficiency.

Wat mag het kosten?

Bedragen (in €)						
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
				2024	2025	2026
Lasten	12.898.500	6.752.400	12.072.000	11.974.900	11.903.500	11.902.300
Baten	14.409.200	14.805.600	15.925.600	16.269.500	16.474.400	16.692.600
Saldo van baten en lasten	-1.510.700	-8.053.200	-3.853.600	-4.294.600	-4.570.900	-4.790.300
Toevoeging aan reserves	55.000		-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	278.900	100.000	100.100	22.700	-27.300	-27.300
Mutatie reserves	-223.900	-100.000	-100.100	-22.700	27.300	27.300
Totaal	-1.734.600	-8.153.200	-3.953.700	-4.317.300	-4.543.600	-4.763.000

Beleidsindicatoren

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden. De wettelijke verplichte beleidsindicatoren op bedrijfsvoering zijn als volgt.

Bedragen (in €)					
	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
			2024	2025	2026
Formatie: fte per 1.000 inwoners	0,93	0,92	0,92	0,92	0,92
Bezetting: fte per 1.000 inwoners	0,93	0,92	0,92	0,92	0,92
Apparaatskosten per inwoner	€ 93,69	€ 95,68	€ 95,59	€ 95,43	€ 95,30
Externe inhuur als % van totale loonsom	1,16%	0,84%	0,84%	0,84%	0,84%
Overhead	10,55%	10,20%	10,16%	10,15%	10,13%

Omar en Hoeksma Dental Art

Kansen pakken die je geboden worden. Omar deed het toen hij de kans kreeg om bij Hoeksma Dental Art te komen werken. Alfred Hoeksma deed het toen de werkcoach van Werkzaam hem voorstelde aan een geschikte kandidaat om de openstaande vacature in te vullen. Beide plukken er nu de vruchten van.

'We zien dat hij een positieve invloed heeft op de mensen om hem heen. Zo is ook Omar's vrouw begonnen aan de B1 taalcursus.'

5.7 Algemene dekkingsmiddelen

Onder de algemene dekkingsmiddelen valt treasury.

Wat willen we bereiken?

Een structureel dekkende begroting.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij werken aan een gezonde financiële positie met verantwoorde gemeentelijke lasten.

Wat mag het kosten?

De structurele lasten worden in principe gedekt door structurele baten.

Bedragen (in €)	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	83.400	50.800	49.400	47.900	46.400	45.000
Baten	122.300	50.800	79.400	77.900	76.400	75.000
Saldo van baten en lasten	-38.900	-	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	-38.900	-	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000

“Ik ga gewoon lekker aan de slag.
Dat doe ik het liefst alleen.
Als het echt nodig is kan ik wel
samenwerken, maar alleen is
prettiger. Wat ook fijn is dat ik
als het nodig is altijd hulp kan
vragen aan mijn collega's.
De contacten met elkaar zijn goed.”

6 Financiële begroting

Dit onderdeel geeft de financiële positie voor het begrotingsjaar 2023 en de komende jaren weer. De volgende tabel geeft een overzicht van de baten en lasten, waarvoor het bestuur autoriseert. Hiermee wordt het vastgelegde beleid, dat is opgenomen in de programma's, uitgevoerd.

Bedragen (in €)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten						
Bestuur en Beleid	-	142.500	100.100	100.100	100.100	100.100
Participatie	32.824.100	7.463.000	12.662.900	12.189.200	11.748.000	11.753.700
Sociale Werkvoorziening	-	25.263.400	19.332.600	18.049.800	16.835.600	15.825.600
Beschut werk	-	1.572.600	1.481.400	1.727.600	2.012.300	2.062.000
Inkomensvoorziening	52.654.600	56.900.200	50.152.500	52.165.000	53.694.700	54.871.100
Algemene dekkingsmiddelen	83.400	50.800	49.400	47.900	46.400	45.000
Overhead	12.898.500	6.752.400	12.072.000	11.974.900	11.903.500	11.902.300
Onvoorzien	-	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal lasten	98.460.600	98.194.900	95.900.900	96.304.500	96.390.600	96.609.800
Baten						
Bestuur en Beleid	-	-	-	-	-	-
Participatie	35.084.300	4.510.300	5.915.000	5.790.500	5.353.500	5.393.400
Sociale Werkvoorziening	-	26.699.900	25.360.500	23.800.600	22.381.100	21.066.800
Beschut werk	-	2.062.600	2.280.000	2.468.300	2.702.100	2.852.000
Inkomensvoorziening	48.953.600	49.815.700	45.833.200	47.825.000	49.380.400	50.557.400
Algemene dekkingsmiddelen	122.300	50.800	79.400	77.900	76.400	75.000
Overhead	14.409.200	14.905.600	15.925.600	16.269.500	16.474.400	16.692.600
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	98.569.400	98.044.900	95.393.700	96.231.800	96.367.900	96.637.200
Saldo van baten en lasten	108.900	-150.000	-507.200	-72.700	-22.700	27.300
Reservemutaties						
Toevoeging aan reserves	55.000	-	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	317.200	150.000	507.200	72.700	22.700	-27.300
Saldo reservemutaties	262.200	150.000	507.200	72.700	22.700	-27.300
Resultaat	371.100	-	-	-	-	-

6.1 Uitgangspunten begroting

Voor het bepalen van de uitgangspunten van de financiële begroting zijn van belang: de formatie, de indexatie en de financiële doorvertaling van de bedrijfsvoeringskosten.

Formatie

De formatieomvang (netto 219,42 fte) is voor een groot deel opgebouwd op basis van de dienstverlening en de caseload (hoeveel werkzoekenden begeleidt een medewerker). Omdat de formatie bij de begroting (jaar voorafgaand) wordt bepaald zijn er altijd omstandigheden die leiden tot een afwijking van de benodigde formatie. Dit komt door de ontwikkeling van het uitkeringsbestand. De formatie wijzigt gedurende het lopende begrotingsjaar niet als de afwijking minder dan 5% is. Zijn de verschillen groter dan komen we met voorstellen om de formatie aan te passen.

Er is wel een daling van Wsw- medewerkers die werkzaam waren binnen de bedrijfsvoering. Hun taken zijn de afgelopen jaren soms gedigitaliseerd. We komen nu in de fase van het bedrijf dat dit niet meer kan. Als deze mensen met pensioen gaan moeten er andere mensen aangenomen worden. Dit betekent dat we mogelijk gaan groeien in formatie.

Projectfinanciering

We zetten ook in op (externe) projectfinancieringen met als doel projecten te kunnen bekostigen die bijdragen aan het verwezenlijken van onze doelen en ambitie. Met de projectfinancieringen kunnen we tijdelijke capaciteit aantrekken en benodigde middelen inkopen. Deze hebben beiden geen effect op het resultaat bedrijfsvoering.

Salariskosten

De personele kosten ramen we op basis van het maximum van de schaal; het inhuurbudget voor ziekte maakt hier onderdeel van uit.

Indexering

De prijsontwikkeling is een van de uitgangspunten van de begroting. We sluiten zoveel als mogelijk aan op de werkelijke ontwikkelingen en stemmen de percentages af met de gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland. We onderscheiden de indexcijfers:

- Loonkostenontwikkeling
- Prijsontwikkeling goederen en diensten
- Omzet

Loonkostenontwikkeling

We voldoen aan de eisen van de cao's en volgen de prijsontwikkeling binnen het wettelijk minimumloon. De lonen worden tweemaal per jaar geïndexeerd.

Cao-afspraken en raming salariskostenstijging

De gemeenschappelijke regelingen maakten afspraken over de systematiek van het in de begroting verwerken van verwachte salariskostenstijgingen en de daarbij gewenste onderlinge harmonisering. Afsproken is, dat aansluiting wordt gezocht bij de CPB stijging van de lonen (de geraamde loonontwikkeling), die in de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, uitgebrachte septembercirculaire is gepubliceerd. Aanvullend wordt voor de hoogte van de totale salariskostenstijging in de begroting een schatting gemaakt van de verwachte stijging van de pensioenpremies en overige sociale lasten (premies werknemersverzekeringen).

De huidige cao loopt door tot 31 december 2022. Voor de begrotingsjaren vanaf 2023 moet nog een cao afgesloten worden. Op basis van de huidige inzichten en gepubliceerde informatie van het CPB wordt in de begroting 2023 gerekend met een loonontwikkeling van 2,3% (loonvoet sector overheid). Daarnaast houden we voor 2023 rekening met een geschatte stijging van de pensioenpremies en de overige sociale lasten (premies werknemersverzekeringen) van indicatief 0,45%, waardoor de totale stijging van de salariskosten in de begroting 2023 geraamd wordt op 2,75%.

	2023
Loonontwikkeling	2,30%
Stijging sociale lasten	0,45%
Loonkostenontwikkeling	2,75%

Prijsindexering kostenbudgetten

Overeenkomstig de door het CPB opgestelde cijfers in de septembercirculaire, passen we een algemene prijsindexering toe van 1,5% (prijsindex nationale bestedingen). Dit algemene indexeringspercentage passen de andere gemeenschappelijke regelingen ook toe in de begroting 2023.

Omzet

Voor de begroting 2023 hanteren we een verwachte stijging van de netto omzet met 1,5%. De onzekere marktomstandigheden beïnvloeden de uiteindelijke begrotingsraming 2023. Hierdoor kan de begrote stijging van de omzet afwijken van de nu aangegeven stijging.

Bijdrage bedrijfsvoering

Conform de kaderbrief stijgt de bijdrage met 118.000 euro. Daarnaast is sprake van een loon- en prijsstijging met een omvang van 509.000 euro. De gemeente wordt voor deze stijging gecompenseerd in het gemeentefonds. In totaal werkt Werkzaak binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. De verdeling van de kosten vindt plaats op basis van de afspraken uit de bestuurlijke agenda.

Post onvoorzien

In de begroting houden we rekening met een post onvoorzien van 50.000 euro.

Risico's versus de algemene bedrijfsreserve

Op dit moment zijn de gewogen risico's gelijk aan de algemene reserve van Werkzaak. Door het actualiseren van enerzijds de risico's en anderzijds de reserves zorgen we ervoor dat de positie gezond blijft.

Bestandsontwikkeling

We baseren ons bij onze raming van de bestandsontwikkeling (aantallen werkzoekenden die we begeleiden) op de regionale trends en ontwikkelingen. Hiermee komen we tot nauwkeurigere inschattingen en volgen niet persé de voorspellingen van het CPB. De impact van de situatie in Oekraïne kunnen we niet doorvertalen in de begroting.

Pluspakket

Het pluspakket is opgenomen in de begroting en wordt met afzonderlijke gemeente(n) afgerekend.

¹ Het ABP bouwt het verwachte rendement op beleggingen stapsgewijs af in de periode van 2021 t/m 2023. Dit betekent een extra stijging van de pensioenpremies naast de reguliere premiestijgingen.

6.2 Vennootschapsbelasting

Met ingang van de begroting 2017 werd de Vennootschapsbelasting (VPB) afzonderlijk in het overzicht van baten en lasten opgenomen. Op basis van de huidige inschattingen zal er de komende jaren geen sprake zijn van VPB-heffing.

6.3 Onvoorzien

In de begroting is, op advies van de toezichthouder, een post onvoorzien opgenomen van 50.000 euro binnen de bedrijfsvoeringskosten.

Onvoorzien						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten						
Onvoorzien	-	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal lasten	-	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000

6.4 Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans geeft het verloop weer van de balansposten over de periode van de meerjarenbegroting.

Activa (* € 1.000)						
	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Materiële vaste activa	6.506	8.998	8.414	7.802	7.697	7.382
Financiële vaste activa	689	689	689	689	689	689
Totaal vaste activa	7.195	9.687	9.103	8.491	8.386	8.071
Uitzettingen	9.108					
Liquide middelen	610	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende activa	5.110					
Totaal vlottende activa	14.828	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal activa	22.023	10.687	10.103	9.491	9.386	9.071
Passiva (* € 1.000)						
	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Reserves	4.421	3.924	3.417	3.344	3.322	3.349
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Vaste schulden	3.675	3.570	3.465	3.360	3.255	3.150
Totaal vaste passiva	8.096	7.494	6.882	6.704	6.577	6.499
Vlottende schuld	265	250	250	250	250	250
Overlopende passiva	13.662	2.943	2.971	2.537	2.559	2.322
Totaal vlottende passiva	13.927	3.193	3.221	2.787	2.809	2.572
Totaal passiva	22.023	10.687	10.103	9.491	9.386	9.071

6.5 Reserves en voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves en voorzieningen is als volgt. Wij maken een gebouwenbeheerplan voor de Poppenbouwing. Het effect hiervan is niet in het overzicht opgenomen.

Reserves & Voorziening per 1 januari (* € 1.000)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Reserves					
Algemene reserve	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
Reserve onderhoud	236	106	158	210	262
Reserve innovatiefonds	307	181	104	54	4
Reserve personeel	290	190	90	40	40
Reserve Regiodeal	438	331	-	-	-
Reserve Tozo afwikkeling	75	15	15	15	15
Reserve noodzakelijke investeringen	784	27	-	-	-
Reserve afschrijvingen	-	858	834	809	785
Reserve projecten	253	116	116	116	116
Totaal Reserves	4.483	3.924	3.417	3.344	3.322

“Ik geloof dat er voor iedereen in de Bommelerwaard en Rivierenland een waardevolle plek is in onze maatschappij. Met een beetje verbeeldingskracht en geloof in jezelf kun je meer dan je wellicht zult denken. Wat wij bieden is een plek waar mensen in hun eigen tempo kunnen ontdekken waar ze goed in zijn en kunnen ondervinden dat ze het waard zijn om volwaardig mee te doen in onze maatschappij.”

6.6 Meerjareninvesteringsoverzicht

De volgende nieuwe en vervangingsinvesteringen en afschrijvingskosten zijn in de meerjarenbegroting verwerkt.

Nieuwe en vervangingsinvesteringen							
		Afschrijvings- termijn	2022	2023	2024	2025	2026
Investerings							
Gronden en terreinen							-
Gebouwen							
Vervanging dak	wi	40	655.000				
Realisatie leerlab		30	782.000				
Plaatsen zonnepanelen		20	361.500				
Machines apparaten en installaties							
Compressor	wi	10		7.000			
Schrobautomaten	wi	10			8.000	2.000	
Schoonmaakwagens	wi	10				25.000	
Sealmachine/krimptunnel	wi	10				40.000	
Inventaris							
Beeldschermen/oven/stapelaar	wi	5		29.500			
Automatisering							
Vervanging hardware	wi	5	178.000				225.000
Telefonie	wi	3	88.500			100.000	
Vorbereidingskrediet ERP		5	33.000				
Migratie	wi	5				350.000	
Website	wi	5					80.000
Totaal investeringen			2.098.000	36.500	8.000	517.000	305.000
Afschrijvingen							
Gronden en terreinen			5.000	1.000	500	500	500
Gebouwen			136.000	197.000	197.000	197.000	197.000
Machines apparaten en installaties			108.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Inventaris			69.000	67.500	69.000	69.000	69.000
Automatisering			146.500	222.000	222.000	222.000	222.000
Afschrijvingen nieuwe investeringen			464.500	595.500	596.500	596.500	596.500

6.7 Incidentele baten en lasten

Door de provincies is in augustus 2021 een handreiking incidentele baten en lasten gepubliceerd. Op basis van deze handreiking is de definitie aangescherpt. Het uitgangspunt is dat in principe alle baten en lasten structureel zijn. De onderbouwing van incidentele baten en lasten is bepalend. Ze moeten in hun aard incidenteel zijn, er moet een concreet duiding van eindigheid zijn en de omvang moet materieel zijn.

Incidentele baten en lasten				
	Begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026
Participatie				
Innovatiebudget	50.000	50.000	50.000	50.000
Regiodeal 90045	95.200	-	-	-
Regiodeal 90036	354.800	-	-	-
Sterk door Werk (90056)	502.100	464.000		
Overhead				
Personele knelpunten	100.000	100.000	50.000	50.000
Procesoptimalisatie	27.400	-	-	-
Totaal lasten	1.129.500	614.000	100.000	100.000
Baten				
Reserve personeel	100.000	50.000	-	-
Onttrekking aan reserve (noodz. Investerings)	27.400	-	-	-
Onttrekking aan reserve	50.000	50.000	50.000	-
Sterk door Werk (90056)	47.700			
Onttrekking aan reserve (regiodeal 90045)	47.500	-	-	-
Regiodeal (90036)	47.000			
Onttrekking aan reserve (regiodeal 90036)	309.600	-	-	-
Sterk door Werk (90056)	502.100	464.000		
Totaal baten	1.131.300	564.000	50.000	-
Structurele mutaties reserves				
Onttrekking reserve investeringen	24.500	24.500	24.500	24.500
Toevoeging reserve huisvesting	51.800	51.800	51.800	51.800
Totaal structurele mutaties reserves	27.300	27.300	27.300	27.300

Erik
en Arbor

Erik heeft zijn eigen werkplek waar hij met aandacht voor de klant werkt aan de houtproducten die besteld worden. Erik heeft het er prima naar zijn zin. Niet gek dat hij afgelopen december zijn 10e (!) jubileum vierde bij houtbewerkingsbedrijf Arbor in Zaltbommel.

“Ik ga gewoon lekker aan de slag. Dat doe ik het liefst alleen. Als het echt nodig is kan ik wel samenwerken, maar alleen is prettiger. Wat ook fijn is dat ik als het nodig is altijd hulp kan vragen aan mijn collega's. De contacten met elkaar zijn goed.”

7 Paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) noemt een aantal verplichte paragrafen. Voor Werkzaam zijn niet alle paragrafen van toepassing. We benoemen de paragrafen die van toepassing zijn voor onze organisatie. Dit leidt tot de onderstaande tabel.

Paragraaf		Actie
1.	Lokale heffingen	n.v.t.
2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Opgenomen
3.	Financiering	Opgenomen
4.	Onderhoud kapitaalgoederen	Opgenomen
5.	Bedrijfsvoering	Opgenomen
6.	Verbonden Partijen	Opgenomen
7.	Grondbeleid	n.v.t.

7.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft een duiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen.

7.1.1 Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen en de capaciteit van mogelijkheden die er zijn om de geraamde kosten op te vangen (Bbv art. 11). De risico's van Werkzaam worden zoveel mogelijk afgedekt met maatregelen zoals het afsluiten van verzekeringen, het vormen van reserves en voorzieningen en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Wij vinden het noodzakelijk om de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering inzichtelijk te maken en daar waar mogelijk beheersmaatregelen te treffen. Door inzicht in de actuele risico's zijn wij in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie. Bij de jaarrekening en begroting presenteren we de geactualiseerde risico's.

Het jaar 2023 staat in het teken van de verdere uitrol van ons meerjarenbeleidsplan, een start maken met een nieuw bestuur, het verder implementeren van technische innovaties en het gefaseerd optimaliseren van onze belangrijkste processen.

Risico's waren ook niet eerder zo complex en met elkaar verweven. Een datalek heeft bijvoorbeeld financiële gevolgen en gevolgen voor de bedrijfsvoering en de reputatie. Het is daarom cruciaal dat organisaties risico's multidisciplinair te lijf gaan en ook nieuwe tactieken verkennen voor de aanpak ervan. De ambitie van Werkzaam is om kansen- en risicomanagement te integreren in de dagelijkse gang van zaken.

Bedrijfsrisico's

Een risico is de kans op een onzekere gebeurtenis met een effect op het behalen van je doelstellingen. Vanuit bedrijfsvoeringsperspectief zijn risico's gesignaleerd die gevolgen kunnen hebben voor de bedrijfsvoering en voor beleid. De belangrijkste risico's staan in de tabel risicomatrix. Het netto risico wordt bepaald door de bruto risico's te verminderen met de ingeschatte effecten van de beheersmaatregelen. Alle bedragen zijn een zo goed mogelijke inschatting.

Risicomatrix bedragen (* € 1.000)				
	Bruto risico	Netto risico	Beleid	Bedrijfs voering
1 Verandering van rijkswetgeving en beleid	900	600	600	
2 Conjunctuurgevoeligheid (BUIG-budget)	1.500	0		
3 Robotisering en digitalisering	800	300		300
4 Kwetsbaarheid rondom ICT infrastructuur	1.200	700		700
5 Toename problematiek doelgroep vraagt meer begeleiding	700	300		300
6 Omzetdoelstelling	800	400	300	100
7 Eigen risico WW	550	50		50
8 Krapte op de arbeidsmarkt	700	400		400
9 Pandemie	500	250		250
Totaal risico's	7.650	3.000	900	2.100
Bestuurlijke afspraak afrekening Wsw uit positief resultaat	-300			
Voordelig resultaat BUIG	-600			
Totaal risico's (na dekking)	7.650	3.000	0	2.100

1. Verandering van (Rijks)wetgeving en/of verandering beleid van gemeenten.

Toelichting	Er is nieuwe wetgeving zoals de nieuwe Wet inburgering, wijzigingen in de Participatiewet, wet SUWI en de Wet banenafpraak. Soms is niet of pas heel laat duidelijk wie nu welke maatregelen gaat uitvoeren en dat brengt uitvoeringsrisico's met zich mee. Ook komen er mogelijk wijzigingen in de financieringssystematiek.
Bruto risico	900.000 euro
Maatregelen	De ontwikkelingen nauwlettend volgen en daar flexibel op proberen te anticiperen. De eigen bedrijfsvoering op orde hebben voor een goed imago. Goede resultaten op strategische doelstellingen laten zien.
Netto risico	600.000 euro

---

2. Conjunctuurgevoeligheid

Toelichting	Gevoeligheid voor onzeker economische ontwikkelingen mede door corona. Werkgevers haken af bij laagconjunctuur. Het vertrek van grotere werkgevers in combinatie met conjunctuur maakt plaatsen moeilijker. Historisch gezien kampen wij in onze regio met een na-ijl effect. Daarbij dreigt de toenemende inflatie zowel werk, bedrijfskosten (energie) als investeringen fors duurder te maken.
Bruto risico	1.500.000 euro
Maatregelen	Tijdens hoogconjunctuur ook maatregelen treffen voor laagconjunctuur. Bij laagconjunctuur net wel durven investeren en vangnet- en de springplankfunctie in stand houden. Zorg voor voldoende spreiding over meerdere werkgevers. Limiteer het aantal werknemers per bedrijf. Hou contractvoorwaarden tegen het licht. Zet in op mobiliteitscentrum. Werk met scenario's. Anticipeer op compensatie via BUIG gelden en loon- en prijs indexatie en zet in op extra financiering door bijvoorbeeld subsidies.
Netto risico	0 euro (door voor verwacht resultaat een stelpost in te zetten)

---

3. Robotisering en digitalisering (disruptieve technologie)

Toelichting	Veranderen van werkprocessen en meer behoefte aan hoger opgeleid personeel waardoor onze doelgroep minder plaatsbaar is. Dit kan, mede door het werken op afstand in verband met corona, versneld gaan optreden.
Bruto risico	800.000 euro
Maatregelen	Strategische keuze maken bij accountmanagement (categorisering klanten en inzetten op sociaal ondernemerschap) en het (intern) opleiden en ontwikkelen. Onder meer door over te stappen naar meer duurzame werkgevers zoals beschreven bij arbeidsmarktbeleid (strategische partnerschappen). Programma techniek en inclusie (zoals virtual reality en augmented reality) inzetten en verbinden aan leerwerkroutes en praktijkinnovaties om ervoor te zorgen dat onze werkzoekende wordt opgeleid voor de toekomst. Onderzoek naar inzet expertise van inclusieve engineering. Proactief inspelen op de krapper wordende arbeidsmarkt.
Netto risico	300.000 euro

4. Kwetsbaarheid rondom ICT-infrastructuur

Toelichting	Bij falende ICT-systemen en/of hacks kan de hele automatisering uitvallen waardoor niemand (zowel ambtenaren als medewerkers in de productiehallen) kan werken. Door het meer op afstand werken wordt dit risico steeds omvangrijker. Denk hierbij ook aan risico's op het gebied van cybercriminaliteit. Door de abrupte omslag naar digitaal werken blijkt dat onze huidige hardware niet meer voldoet
Bruto risico	1.200.000 euro
Maatregelen	Goed projectmanagement en anticiperen op mogelijke problemen. Huidige situatie en gewenste situatie in kaart brengen. Het informatiebeveiligingsbeleid is in 2020 vastgesteld. Nu gaan we verder met borging via een multidisciplinair aanpak met veel aandacht voor bewustwording. Onderzoek het afdekken van cyberrisico's bijvoorbeeld in Servicelevel agreements met leveranciers of door verzekeren. Verder uitrollen van de in 2021 gedane investeringen in mobiele telefoons en laptops die vanaf 2022 ook centraal beheerd worden.
Netto risico	700.000 euro

---

5. Toename problematiek en meer multiproblematiek bij de doelgroep

Toelichting	De eisen van de werkgevers nemen toe en de huidige doelgroep heeft vaak meervoudige problemen. Dit vraagt een forse tijdsinvestering van onze interne organisatie mede door afstemming met andere organisaties. Het aantal mensen met psychische klachten en de ernst van de psychische klachten zijn toegenomen door corona. De effecten van de wetswijziging in 2015 leiden tot een grotere groep in de reguliere Participatiewet. Dit risico wordt versterkt door mogelijke dienstverleningsovereenkomsten voor de begeleiding van inwoners met een zeer beperkte belastbaarheid (klantprofiel 4). De overname van deze groep mensen met klantprofiel 4 biedt hen ook weer kansen en een synergievoordeel voor de regio. Door het dalende bestand Wsw raken we de opgebouwde infrastructuur voor Wsw kwijt. Daarnaast zien we een toename van niet uitkeringsgerechtigden (nuggers) en vso pro jongeren waarvoor geen toereikende financiering mee komt. Ook is er in toenemende mate een groep mensen (zoals voormalig Wajongers) die met hogere loonwaarde kan werken maar wel duurzaam begeleiding nodig heeft om aan het werk te blijven
Bruto risico	700.000 euro
Maatregelen	Goede opleidingsmogelijkheden en inzet van effectieve instrumenten waarmee de kansen van deze groep vergroot worden. Instrumentarium aanpassen (Keuzehulp instrumenten Eva) en de regie zoveel mogelijk in eigen hand organiseren (onder andere monitoring ontwikkeling caseload). Om in de toekomst als sociaal ontwikkelbedrijf even effectief te blijven, moet de infrastructuur vanuit de Wsw blijven. Monitoren en bijsturen inzet participatiebudget. In kaart brengen groei nuggers en vso pro jongeren en (financiële) businesscase met gemeenten gaan bespreken.
Netto risico	300.000 euro

6. Omzetdoelstelling wordt niet gehaald.

Toelichting	De mogelijkheden om omzet te genereren staan onder druk doordat de afstand tot de arbeidsmarkt van de huidige doelgroep toeneemt. Ook het aantal dienstverbanden daalt. Dit zet de kwaliteit van de dienstverlening (groepsdetacheringen en schoonmaak) onder druk. De gecontracteerde diensten kunnen niet geleverd worden waardoor de omzet daalt.
Bruto risico	800.000 euro
Maatregelen	De concurrentiepositie verbeteren, het prijsbeleid stringenter toepassen en effectievere begeleiding met als doel efficiëntere productie. Inzetten van innovaties uit het programma Technologie en Inclusie. Investeren in achterstallig onderhoud en verdere vervanging van oude machines met de al extra toegekende gelden. Aandacht voor het landelijke project Simpel switchen in de Participatieketen. Strategisch partnerschappen aangaan met werkgevers om samen risico's te spreiden.
Netto risico	400.000 euro waarvan 75% ten laste komt van de rijksvergoeding Wet sociale werkvoorziening

---

7. Eigen risicodragers WW

Toelichting	De jaarlijks berekende pseudo-premie van medewerkers in dienst van de gemeenschappelijke regeling wordt niet verzekerd en de kosten zijn niet opgenomen in de begroting omdat deze kosten niet bekend zijn.
Bruto risico	550.000 euro
Maatregelen	In 2019 is een reserve gevormd van 450.000 euro. Vanaf 2020 is naast de reserve structureel 50.000 euro per jaar beschikbaar.
Netto risico	50.000 euro

---

8. Krapte op de arbeidsmarkt

Toelichting	Er is blijvende krapte op de arbeidsmarkt. We merken dat het moeilijker wordt om (ambtelijke) vacatures goed in te vullen. We moeten mogelijk langer en vaker personeel inhuren. Krapte op de markt leidt tot prijsverhoging en meer concurrentie.
Bruto risico	700.000 euro
Maatregelen	Profileren op een prettige werkbeleving, ontwikkel- en omscholingsmogelijkheden, aantrekkelijk werkgeverschap en onderzoek naar (digitale) kansen en ontwikkelingen. Monitoren van salarisontwikkelingen in de markt en waar mogelijk daarop bijsturen.
Netto risico	400.000 euro

---

9. Pandemie

Toelichting	Het verloop van een pandemie is grillig en onvoorspelbaar. We verwachten dat we moeten leren leven met een nieuwe werkelijkheid waarvan corona deel uit maakt. Het maakt ons ambtelijk personeel en onze doelgroepmedewerkers kwetsbaar. Dit kan leiden tot hoog ziekteverzuim en daardoor extra inhuur.
Bruto risico	500.000 euro
Maatregelen	De ontwikkelingen blijven volgen en beoordelen welke gevolgen het heeft in de nieuwe situatie waarin een voortdurende pandemie niet uitgesloten mag worden.
Netto risico	250.000 euro

We onderkennen naast de hierboven gekwantificeerde risico's ook risico's zoals imagoschade. Gezien de aard hiervan verbinden we er geen bedragen aan. De belangrijkste beheersmaatregel is het streven naar kwaliteit en transparantie.

Onvoorzien

In de begroting 2023 is een post onvoorzien van 50.000 euro opgenomen.

Fraude risico's

Wij onderkennen mogelijke fraude risico's op het gebied van inkoop, urenverantwoording en declaraties. In het kader van preventie werken wij met functiescheiding, mandaatregeling en andere relevante normenkaders. Als aanvullende maatregelen hierop hanteren wij een zorgvuldig personeelsbeleid, een jaarlijkse gesprekscyclus en verwachten wij van ons management een voorbeeldfunctie. Rondom het proces uitkeringen zijn er inmiddels zoveel beheersmaatregelen genomen dat we het fraude risico laag inschatten. Denk aan GBA-koppeling, ingebouwde proces en ICT-controles, normeringen, functiescheiding, raadplegen SUWI net en inzet sociale recherche. In het eerste half jaar 2022 willen we een specifieke frauderisico analyse opstellen.

Stille reserve

Tegenover de risico's staan ook stille reserves. Werkzaak kent stille reserves:

- Aandelen Dariuz (Het verschil van waarde tussen de boekwaarde en het aandeel in het eigen vermogen).

“Mijn werkcoach heeft me heel erg geholpen en mij laten zien dat iedereen in de bijstand terecht kan komen. Dat dat helemaal geen schande is. Ze hielp me ook aan werk”

7.1.2. Weerstandsvermogen

Op grond van wettelijke voorschriften kan Werkzaak verplicht worden voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Het beleid voor de vorming van het weerstandsvermogen is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Werkzaak Rivierenland. Hierin is bepaald dat, als het resultaat op het Programma bedrijfsvoering het toelaat, tot een plafond van 3% van de jaarlijkse exploitatielasten mag worden toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Op basis van de begrote lasten over 2023 is het plafond bepaald op circa 2,899 miljoen euro.

Het weerstandsvermogen dat nodig is om de netto risico's af te dekken bedraagt 2,1 miljoen euro.

Op de balansdatum bedraagt het weerstandsvermogen (Algemene reserve) 2,1 miljoen euro. Dit betekent een ratio van 1 ten opzichte van het benodigde weerstandsvermogen als afdekking van de risico's. Ten opzichte van de in gemeenschappelijke regeling bepaalde 3% is het huidige weerstandsvermogen lager.

Vermogen (* € 1.000)	
	2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.100
Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	2.100
Ratio weerstandsvermogen	1,00

7.1.3. Financiële kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) bepaalt dat een basisset van financiële kengetallen moet worden opgenomen in de begroting en jaarrekening. Deze kengetallen hebben als doel om op een gemakkelijke wijze meer inzicht te geven in de financiële positie van onze organisatie. Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote
- Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
- Solvabiliteitsratio
- Structurele exploitatieruimte

Financiële kengetallen	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	2,12%	5,16%	5,31%	4,72%	4,63%	5,10%
Netto schuldquote (gecorrigeerd voor leningen)	2,82%	5,96%	6,15%	5,56%	5,47%	5,10%
Solvabiliteitsratio	20,07%	35,49%	32,52%	33,85%	34,00%	35,48%
Structurele exploitatieruimte	0,05%	3,01%	1,13%	0,55%	0,06%	-0,36%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van onze schuldenlast tegenover onze eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, maken wij bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid tussen het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn om aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan wij het eigen vermogen als percentage van het totale balans-totaal. Ons eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 van het Bbv uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserve) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage.

7.2 Financiering

De uitvoering en ontwikkeling van het treasurybeleid wordt in deze paragraaf toegelicht. Daarnaast is aan het eind van deze paragraaf een toelichting opgenomen van de liquiditeitspositie over 2023.

Algemene ontwikkelingen

U leest hier de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie en de wettelijke kaders van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) en het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen

Werkzaam voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Er mag een bedrag ter hoogte van 2.00% met een ondergrens van 1.000.000 euro van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken.

Externe ontwikkelingen

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren met invloed op de geld- en kapitaalmarkt en wijzigingen in wet- en regelgeving. Werkzaam kent geen zelf ontwikkelde rentevisie omdat er geen financieringsbehoefte meer is nadat er een langlopende lening voor de huisvesting is aangehouden.

Rentebeleid

Door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) zijn banken verplicht om rente te betalen aan de ECB. Hierdoor is BNG Bank vanaf 1 juli genoodzaakt om een negatieve rente in rekening te brengen over het saldo in rekening courant boven een bedrag van 500.000 euro. Dit heeft geleid tot een extra rentelast die we beperken door het saldo binnen deze grens te houden.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van de financiële verordening vastgelegd. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks schatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

Gegeven de permanente financieringsbehoefte, kunnen fluctuaties in de rentelasten risico's met zich meebrengen. Om de risico's zoveel mogelijk te beperken, is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de mate waarin de financieringsbehoefte wordt afgedekt met kortlopende leningen, korter dan een jaar. De kasgeldlimiet is uitgedrukt in een percentage van de omvang van de begroting. Voor 2023 bedraagt dit, bij ministeriële regeling vastgestelde percentage, 8,2%. Op basis van de omvang van de begroting van 96.627.000 euro bedraagt deze 7,923 miljoen euro. Werkzaam maakt geen gebruik van kasgeldleningen.

Renterisico

Om het risico van renteaanpassing en herfinancieren bij langlopende leningen (langer dan een jaar) te beperken is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm is bij ministeriële regeling bepaald en houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal bedraagt 96.627.000 euro. De renterisiconorm is dan 19,325 miljoen euro. De jaarlijkse aflossing is 105.000 euro. Dit betekent dat er nog voor 19,220 miljoen euro aan ruimte is.

Kredietrisicobeheer

Werkzaam loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen, behoudens het verstrekken van leningen en hypotheek. Omdat dit onderdeel, gecorrigeerd met een voorziening op de balans van gemeente staat is dit risico niet aanwezig.

Frauderisico

We voeren bij Werkzaam geen inventarisatie van frauderisico's binnen de financiële processen uit. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. Fraude met bancaire middelen is het belangrijkste frauderisico in deze categorie. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financieringsbehoefte

De aanwezige vaste activa zijn met lang vermogen gefinancierd, deels via een langlopende lening bij de BNG en deels met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de geprognosticeerde balans zijn gezond.

Financieringsbehoefte		
	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Totaal kapitaalbeslag in vaste activa	9.103	9.687
Financiering is als volgt		
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	3.417	3.924
Langlopende lening (BNG)	3.465	3.675
Totaal passiva	6.882	7.599
Financiering met vlottende activa	2.221	2.088

Lening portefeuille						
	Oorspr. hoofdsom	Rente	Looptijd (jaren)	Afgelost in	Stand per 31-12-22	Stand per 31-12-23
Lening BNG	4.200	1,40%	40	2056	3.675	3.465

Jaarlijks wordt 105.000 euro afgelost. De rentebetaling in 2023 bedraagt 49.400 euro.

Renteschema

Het renteschema laat zien dat de rentelasten worden toegerekend aan de projectfinanciering. Immers de lening is aangetrokken voor een specifiek doel. Dit betekent dat de renteomslag 0% bedraagt. In het onderstaande overzicht staat dit toegelicht.

Renteschema (* € 1)				
	2023	2024	2025	2026
Financiering is als volgt:				
Externe rentelasten	49.400	47.900	46.400	45.000
Externe rentebaten				
Saldo rentebaten en rentelasten	49.400	47.900	46.400	45.000
Rente van projectfinanciering				
Taakveld toerekenen externe rente	49.400	47.900	46.400	45.000
Rente over voorzieningen				
Rente over eigen vermogen				
Aan taakveld toe te rekenen rente				
Renteomslag 0%				

Ontwikkeling liquiditeitspositie

Op basis van de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht hun financiële middelen onder te brengen bij het Ministerie van Financiën (in de schatkist). Dagelijks worden overtollige geldmiddelen afgeroomd naar de schatkist. Op basis van de actuele liquiditeitsbehoefte worden naar behoefte opnames uit 's Rijkschatkist gedaan.

7.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op de financiële middelen. Werkzaam kent alleen het kapitaalgoed van het pand Poppenbouwing. In deze paragraaf wordt hier dieper op ingegaan.

Beleidskader

Het beheerplan is het beleidskader voor het planmatig onderhoud aan het gebouw Poppenbouwing. Dit plan geeft inzicht in het noodzakelijke jaarlijkse en planmatige onderhoud. Het planmatig onderhoud egaliseren we in een reserve die gebaseerd is op kosten voor de komende tien jaar.

Financieel beslag

Het financieel beslag bestaat voor 2023 uit dagelijks onderhoud aan gebouw, terrein en machines van 137.200 euro. In de reserve wordt een bedrag toegevoegd van 51.800 euro. Eind 2023 bedraagt de reserve 158.200 euro. Het planmatig onderhoud is de eerste jaren beperkt en toont daarna een flinke piek die opgevangen kan worden uit deze reserve.

Ontwikkeling

In 2020 is gewerkt aan een nieuwe huisvestingsvisie. In 2021 startte de planvorming en het inkooptraject voor verduurzaming. Bij de vervanging van het dak wordt de isolatie en levensduur van het dak verbeterd. De uitvoering vindt plaats in de eerste helft van 2022. Aan het einde van de zomer plaatsen we ook zonnepanelen. Met deze en eerdere maatregelen verwachten wij terug te gaan naar 5% van het CO₂-uitstoot ten opzichte van 2015.

Aansluitend wordt geïnvesteerd in het toevoegen van opslagruimte en aanpassing van het kantoor om op de veranderende behoefte van werken aan te sluiten. De nieuwbouw van extra opleidingsruimte (het Leerlab) is in 2021 voorbereid met een ontwerp op basis van de gebruikersbehoefte en aansluitend op de duurzaamheidsambitie. In de eerste helft van 2022 worden de definitieve kostencalculatie, de vergunningsaanvraag en het inkooptraject afgerond. In dit traject wordt intensief samengewerkt met de Leerwerkroute techniek en Bouwmensen. Zo geven we maximaal ruimte aan opleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We streven naar oplevering aan einde van 2022. De haalbaarheid is sterk afhankelijk van de beschikbare capaciteit in de bouwsector.

7.4 Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rondom de bedrijfsvoering. Met de bedrijfsvoering worden de bedrijfsvoeringsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Visie

Werkzaam wil optimaal inspelen op veranderingen die zich in- en extern voordoen. Een bedrijfsvoering die daarin optimaal ondersteunt is essentieel. Eén van de actielijnen uit het meerjarenbeleidsplan is Continu ontwikkelen op bedrijfsvoering. We werken daarom aan de onderdelen organisatieontwikkeling, human resource management, digitalisering, automatisering, facilitair en huisvesting.

Interne controle

Het dagelijks bestuur neemt naar verwachting vanaf boekjaar 2022 een verantwoording op in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. Hiervoor is in 2020 al een plan van aanpak Rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. Ter verbetering van de administratieve organisatie hebben wij een handboek administratieve organisatie inclusief plan van aanpak opgesteld. Daarmee heeft de organisatie handvatten voor een gestandaardiseerde en eenduidige administratieve organisatie (AO) die zij kan toepassen bij het optimaliseren van processen. Dit allemaal draagt bij aan het versterken van de controlefunctie in de organisatie.

In 2023 worden het plan van aanpak Rechtmatigheidsverantwoording en het handboek AO verder geïmplementeerd in de organisatie. In 2023 gaan we verder met het optimaliseren van onze belangrijkste processen waarbij we steeds op zoek gaan naar de juiste balans tussen rechtmatigheid, doelmatigheid en efficiency. Controles zullen dan steeds vaker procesgericht plaatsvinden in plaats van per dossier.

Automatisering

In 2021 is in een aanbesteding uitgevoerd voor de hardware. In 2021 en 2022 zijn alle 5 jaar oude laptops en werkplekken vervangen. Ook zijn de 3 jaar oude telefoons vervangen in 2022.

Inkoopbeleid

De budgethoudersregeling is geïmplementeerd en er is een plan gemaakt om de prestatieverklaring te borgen in het financieel systeem; dit gaan we in 2022 doen. Hiermee zorgen wij voor verdere borging van het inkoopproces.

Privacy- en informatiebeveiliging

We zijn aan de slag gegaan met het jaarplan privacy en het herzien van het informatiebeveiligingsbeleid. Het jaar stond in het teken van de basis op orde en de mogelijkheid om verder te kunnen bouwen aan een organisatie die naar onbewust bekwaam gaat. Het creëren van bewustzijn in de hele organisatie was een belangrijk onderdeel.

Het bestaande informatiebeveiligingsbeleid is herzien aan de hand van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Het werken vanuit eigenaarschap, risicomanagement en een Plan-Do-Check-Act cyclus staan bij privacy en informatiebeveiliging centraal. In 2022 bouwen we deze stappen verder uit.

Op het gebied van informatiebeveiliging zorgt Werkzaam met de leveranciers voor up-to-date systemen, beveiligingsmaatregelen en goede monitoring van risico's. Hierdoor minimaliseren we de wereldwijde ICT risico's zoals het Citrix lek, Phising mail en ransome ware.

Planning & Control

De planning- en control cyclus is gebaseerd op het principe van Deming: plan–do–check–act. Het is een cyclisch proces op meerdere (besturings)niveaus: strategisch, tactisch en operationeel. In 2022 maken we nog stappen maken in het doorontwikkelen van de Kadernota, begroting, bestuursrapportage, maandrapportage en jaarrekening. Nu de informatievoorziening steeds meer aan de voorkant komt te liggen, komen de budgethouders in positie; dit bouwen we verder uit.

Budgetten

In het kader van de bestuurlijke agenda worden de bedrijfsvoeringskosten en opbrengsten Wsw afgerekend op basis van het profijtbeginsel. In de onderstaande tabel maken we deze berekening inzichtelijk.

2023 Bedragen (in €)							
	Totaal	Inkomen	Wsw	Beschut	SW LKS	Inkomen	Overhead
Lasten							
Salarissen	19.266.100	5.569.600	3.265.000	986.200	264.100	3.468.700	5.712.500
Directe kosten Inkomen	658.800	658.800	-	-	-	-	-
Kosten hallen Poppenbouwing	768.700	-	404.100	60.600	-	111.800	192.200
Materiële kosten	4.168.700	-	-	-	-	-	4.168.700
Totaal lasten	24.862.300	6.228.400	3.669.100	1.046.800	264.100	3.580.500	10.073.400
Baten							
Projecten	133.000	-	-	-	-	133.000	-
Participatiebudget	3.793.600	-	-	1.261.000	-	2.532.600	-
Inleenvergoeding	-2.860.100	-	-	-1.046.100	-	-1.814.000	-
Omzet	7.870.200	-	5.973.100	791.500	-	1.105.600	-
Reserve	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	8.936.700	-	5.973.100	1.006.400	-	1.957.200	-
Saldo van baten en lasten	15.925.600	6.228.400	-2.304.000	40.400	264.100	1.623.300	10.073.400
Verdeling overhead		4.008.200	2.640.600	753.400	190.100	2.481.100	-10.073.400
Totaal	15.925.600	10.236.600	336.600	793.800	454.200	4.104.400	-

7.5 Verbonden partijen

In deze paragraaf gaan we in op samenwerkingsverbanden met een bestuurlijk of financieel belang voor Werkzaam Rivierenland.

- Een bestuurlijk belang houdt in dat Werkzaam Rivierenland zeggenschap heeft, of door een zetel in het bestuur van de organisatie, of uit hoofde van een stemrecht.
- Er is een financieel belang wanneer Werkzaam Rivierenland middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij een eventueel faillissement van de verbonden partij.

Werkzaam kent de volgende vier verbonden partijen:

Stichting Flex & Zeker	
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Rechtspositie	Stichting
Doel en openbaar belang	Arbeidsbemiddeling
Zeggenschap	Directeur Werkzaam Rivierenland
Bestuurlijk Belang	100% eigenaar
Betrokkene	GR Werkzaam Rivierenland
Risico's	Deze komen voor rekening van GR Werkzaam Rivierenland
Relatie met programma's	Arbeidsparticipatie en Begeleide participatie
Eigen Vermogen	Eigen vermogen per 31-12-2020 € 0 Eigen vermogen per 31-12-2021 € 0
Vreemd vermogen	Vreemd vermogen per 31-12-2020 € 0 Vreemd vermogen per 31-12-2021 € 0
Financieel resultaat	€ 0
Risico's	Vanwege de fiscale eenheid komen de risico's voor GR Werkzaam Rivierenland
Veranderingen in het jaar	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan
Ontwikkelingen	Er zijn geen ontwikkelingen

Stichting Werkzaak Plus	
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Tiel
Rechtspositie	Stichting
Doel en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • Het voorzien in de flexibilitieitsbehoefte van werkgevers door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt en overige werkzoekenden onder begeleiding van mentoren in de gelegenheid te stellen werkzaamheden te verrichten voor werkgevers. • Het zijn van de formele werkgever voor een deel van het staf- en kaderpersoneel
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten van GR Werkzaak Rivierenland
Bestuurlijk Belang	100% eigenaar
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	Geen
Relatie met programma's	Inkomensondersteuning, Arbeidsparticipatie, Begeleide participatie en Bestuur en Ondersteuning
Eigen Vermogen	Eigen vermogen per 31-12-2020 € 0 Eigen vermogen per 31-12-2021 € 0
Vreemd vermogen	Vreemd vermogen per 31-12-2020 € 0 Vreemd vermogen per 31-12-2021 € 0
Financieel resultaat	€ 0
Risico's	Vanwege de fiscale eenheid komen de risico's voor GR Werkzaak Rivierenland
Veranderingen in het jaar	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan
Ontwikkelingen	Er zijn geen ontwikkelingen

Darius B.V.	
Omschrijving	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtspositie	Besloten Vennootschap
Doel en openbaar belang	Organisaties binnen de sociale zekerheid te ondersteunen bij het realiseren van duurzame deelname van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten van GR Werkzaak Rivierenland
Bestuurlijk Belang	3420 van de 18.948 geplaatste aandelen (18,1%)
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	Geen
Relatie met programma's	Inkomensondersteuning, Arbeidsparticipatie, Begeleide participatie en Bestuur en Ondersteuning
Eigen Vermogen	Eigen vermogen per 31-12-2019 € 558.400 Eigen vermogen per 31-12-2020 € 812.300
Vreemd vermogen	Vreemd vermogen per 31-12-2019 € 0 Vreemd vermogen per 31-12-2020 € 0
Financieel resultaat	2020: € 255.900. Dividend 2020 ontvangen € 36.100 en interim-dividend 2021 € 27.075
Risico's	Op de balans staat een aandelenvermogen van € 3.420
Veranderingen in het jaar	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan
Ontwikkelingen	Geen

De coöperatieve streekmotor Puur Betuws U.A.

Omschrijving

Vestigingsplaats	West Betuwe
Rechtspositie	Coöperatie
Doel en openbaar belang	Het inrichten van een korte voedselvoorzieningsketen, waarbij de opslag en distributie plaatsvindt door de talenten van Werkzaak Rivierenland om een circulaire, ecologische en inclusieve arbeidsmarkt en duurzamere samenleving te creëren.
Zeggenschap	Algemene ledenvergadering van de coöperatie, waarin Werkzaak, vanuit haar lidmaatschap, ook stemrecht heeft
Bestuurlijk Belang	Mede invloed aanwenden op circulaire en inclusieve arbeidsmarkt en samenleving.
Betrokkene	GR Werkzaak Rivierenland
Risico's	De risico's liggen bij de coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid
Relatie met programma's	Arbeidsparticipatie, Begeleide participatie en Bestuur en Ondersteuning
Eigen Vermogen	Eigen vermogen per 31-12-2021 - € 55.387
Vreemd vermogen	Vreemd vermogen per 31-12-2021 € 35.000
Financieel resultaat	€ - 55.387
Risico's	Door Corona (lock down en sluiting horeca) blijft de omzet achter; ook omdat deze organisatie niet in aanmerking komt voor de steunmaatregelen van het Rijk. Met partners zijn we in gesprek om het tekort voor 2021 af te dekken.
Veranderingen in het jaar	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan
Ontwikkelingen	Vanuit Regio Deal wordt € 200.000,- ontvangen in de opstartfase.

“Dit werk past perfect bij mij.
Vooral het contact met klanten
maakt dit werk tot mijn
droombaan!”

8 Bijlagen

8.1 Bijlage 1: Begroting per taakveld

Bedragen (in €)						
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
				2024	2025	2026
Lasten						
0.1 Bestuur	-	142.500	100.100	100.100	100.100	100.100
0.4 Overhead	12.898.500	6.752.400	12.072.000	11.974.900	11.903.500	11.902.300
0.5 Treasury	83.400	50.800	49.400	47.900	46.400	45.000
0.8 Overige baten en lasten	-	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Sub-Totaal 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	12.981.900	6.995.700	12.271.500	12.172.900	12.100.000	12.097.400
6.3 Inkomensregelingen	52.654.600	56.900.200	50.152.500	52.165.000	53.694.700	54.871.100
6.4 Begeleide participatie	-	26.836.000	20.814.000	19.777.400	18.847.900	17.887.600
6.5 Arbeidsparticipatie	32.824.100	7.463.000	12.662.900	12.189.200	11.748.000	11.753.700
Sub-Totaal 6 SOCIAAL DOMEIN	85.478.700	91.199.200	83.629.400	84.131.600	84.290.600	84.512.400
Totaal lasten	98.460.600	98.194.900	95.900.900	96.304.500	96.390.600	96.609.800
Baten						
0.1 Bestuur	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	14.409.200	14.905.600	15.925.600	16.269.500	16.474.400	16.692.600
0.5 Treasury	122.300	50.800	79.400	77.900	76.400	75.000
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Sub-Totaal 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	14.531.500	14.956.400	16.005.000	16.347.400	16.550.800	16.767.600
6.3 Inkomensregelingen	48.953.600	49.815.700	45.833.200	47.825.000	49.380.400	50.557.400
6.4 Begeleide participatie	-	28.762.500	27.640.500	26.268.900	25.083.200	23.918.800
6.5 Arbeidsparticipatie	35.084.300	4.510.300	5.915.000	5.790.500	5.353.500	5.393.400
Sub-Totaal 6 SOCIAAL DOMEIN	84.037.900	83.088.500	79.388.700	79.884.400	79.817.100	79.869.600
Totaal baten	98.569.400	98.044.900	95.393.700	96.231.800	96.367.900	96.637.200
Saldo van baten en lasten	108.800	-150.000	-507.200	-72.700	-22.700	27.300
Reservemutaties						
0.10 Toevoeging aan reserves	55.000	-	-	-	-	-
0.10 Onttrekking aan reserves	317.200	150.000	507.200	72.700	22.700	-27.300
Saldo reservemutaties	262.200	150.000	507.200	72.700	22.700	-27.300
0.11 Resultaat van baten en lasten	371.000	-	-	-	-	-

8.2 Bijlage 2: Gemeentelijke bijdrage

Bijdrage 2023

Bijdrage 2023									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
Levensonderhoud BUIG		6.208.400	2.697.200	14.060.800		2.473.800	5.617.900	3.926.200	34.984.300
Inkomsten BUIG		-106.500	-46.300	-241.200		-42.500	-96.300	-67.200	-600.000
Levensonderhoud IOAW		439.200	201.300	695.400		256.200	530.700	292.800	2.415.600
Levensonderhoud IOAZ		3.900	6.500	3.900		2.600		2.600	19.500
BBZ		91.500	36.600	54.900			54.900	91.500	329.400
Stelpost		426.000	185.800	935.400	-	172.700	392.000	272.500	2.384.400
Lasten BUIG	-	7.062.500	3.081.100	15.509.200	-	2.862.800	6.499.200	4.518.400	39.533.200
Rijksvergoeding BUIG		7.044.200	3.404.900	16.231.300		2.669.800	7.288.700	4.457.300	41.096.200
Resultaat BUIG (6.3)		18.300	-323.800	-722.100	-	193.000	-789.500	61.100	-1.563.000
Extern		375.800	328.900	704.700		258.400	610.700	415.000	2.693.500
Beschut		198.600	37.900	321.500		37.900	189.200	85.200	870.300
Flex/WWA		81.700	36.400	726.600		63.500	118.100	81.700	1.108.000
Stelpost		112.200	104.200	50.300	-	128.300	77.800	-7.200	465.600
Lasten LKS		768.300	507.400	1.803.100	-	488.100	995.800	574.700	5.137.400
Rijksvergoeding LKS		768.300	507.400	1.803.100		488.100	995.800	574.700	5.137.400
Resultaat LKS (6.3)		-	-	-	-	-	-	-	-
Herverdeling (6.3)		-9.200	161.900	361.100	-	-96.500	394.800	-30.600	781.500
Kredietverstrekking		38.500	38.500	57.700		19.100	57.700	38.500	250.000
Aflossing voor 2020		-29.700	-59.200	-83.800		-17.900	-28.800	-75.400	-294.800
Aflossing na 2020		-4.300	-7.300	-14.600		-4.800	-7.000	-5.100	-43.100
Netto lasten BBZ	-	4.500	-28.000	-40.700	-	-3.600	21.900	-42.000	-87.900
Rijksvergoeding		3.200	-19.600	-28.500	-	-2.500	15.300	-29.400	-61.500
Resultaat BBZ (6.3)		1.300	-8.400	-12.200	-	-1.100	6.600	-12.600	-26.400
Bijzondere bijstand		50.000	10.000	100.000		5.000	45.000	15.000	225.000
Resultaat bijzondere bijstand (6.3)		50.000	10.000	100.000	-	5.000	45.000	15.000	225.000
Bijzondere bijstand						397.400			397.400
Uitvoeringskosten						144.600			144.600
DVO bijzondere bijstand (6.3)		-	-	-	-	542.000	-	-	542.000
Schuldhelpverlening						120.000			120.000
Uitvoeringskosten						25.600			25.600

vervolg bijdrage 2023

Bijdrage 2023									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Tiel	Neder- Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
DVO schuldhulpverlening (6.71)	-	-	-	-	-	145.600	-	-	145.600
Salarissen WSW	1.335.500	2.184.400	954.500	4.939.100	699.900	-	2.087.200	1.774.700	13.975.300
Inleenvergoeding									
Werzaam-plus BWL	354.800	580.300	253.600	1.312.100	185.900	-	554.500	471.400	3.712.600
Loonkostensubsidie BW SW	53.400	160.300	85.500	310.000	85.500	-	106.900	203.100	1.004.700
Overige kosten	43.900	73.600	32.500	165.100	24.400	-	69.200	61.600	470.300
Netto lasten SW	1.787.600	2.998.600	1.326.100	6.726.300	995.700	-	2.817.800	2.510.800	19.162.900
Rijksvergoeding	1.723.100	3.133.400	1.554.600	7.217.300	1.034.100		2.848.300	2.853.100	20.363.900
Resultaat Wsw (6.4)	64.500	-134.800	-228.500	-491.000	-38.400	-	-30.500	-342.300	-1.201.000
Salarissen	36.000				35.900				71.900
DVO WIW (6.5)	36.000	-	-	-	35.900	-	-	-	71.900
KP-4 uitvoeringskosten						107.100			107.100
DVO KP-4 (6.5)	-	-	-	-	-	107.100	-	-	107.100
Klassiek/nieuw WAJONG		647.900	117.200	1.801.200		147.400	251.900	200.200	3.165.800
Nieuw begeleiding		233.100	195.500	621.500		72.700	273.100	180.400	1.576.300
Budget Corona		-	-	-		-	-	-	-
Totaal Participatiebudget (6.5)	-	881.000	312.700	2.422.700	-	220.100	525.000	380.600	4.742.100
SW-dienstverband	32.200	52.600	23.000	119.100	16.900	-	50.300	42.700	336.600
SW-LKS	24.200	72.500	38.700	140.200	38.700	-	48.300	91.800	454.200
Bedrijfsvoeringskosten SW (0.4)	56.400	125.100	61.700	259.300	55.600	-	98.600	134.500	790.800
Toeslag (0.4)	67.000	-	-	-	37.000	-	-	-	104.000
Aantal uitkeringen	4.900	2.445.700	1.156.900	5.511.300	4.900	1.049.500	2.416.400	1.659.700	14.249.300
Verdeling oud model	4.900	2.445.700	1.156.900	5.511.300	4.900	1.049.500	2.416.400	1.659.700	14.249.300
Verdeling gemeentefonds		1.302.800	733.500	2.679.400		592.900	1.418.300	922.500	7.649.400
Verdeling aantal personen	4.900	1.131.900	535.400	2.550.600	4.900	485.700	1.118.300	768.100	6.599.800
Verdeling nieuw model	4.900	2.434.700	1.268.900	5.230.000	4.900	1.078.600	2.536.600	1.690.600	14.249.200
Op basis van 50% versus 50%	4.900	2.440.200	1.212.900	5.370.600	4.900	1.064.100	2.476.500	1.675.200	14.249.300
Bijdrage Inkomen	-	7.876.100	3.732.400	17.732.700	-	3.255.800	7.956.700	5.035.500	45.589.200
Bijdrage Werk	1.787.600	3.879.600	1.638.800	9.149.000	995.700	220.100	3.342.800	2.891.400	23.905.000
DVO	36.000	-	-	-	35.900	794.700	-	-	866.600
Bijdrage bedrijfsvoering	128.300	2.565.300	1.274.600	5.629.900	97.500	1.064.100	2.575.100	1.809.700	15.144.100
Totaal	1.951.900	14.321.000	6.645.800	32.511.600	1.129.100	5.334.700	13.874.600	9.736.600	85.504.900

Bijdrage 2024

Bijdrage 2024									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
Levensonderhoud BUIG		6.272.300	2.729.200	14.204.400		2.505.700	5.665.800	3.958.100	35.335.500
Inkomsten BUIG		-106.500	-46.300	-241.200		-42.500	-96.300	-67.200	-600.000
Levensonderhoud IOAW		439.200	201.300	713.700		256.200	530.700	292.800	2.433.900
Levensonderhoud IOAZ		3.900	6.500	3.900		2.600		2.600	19.500
BBZ		54.900	18.300	36.600			36.600	54.900	201.300
Stelpost		604.600	263.900	1.335.200	-	247.000	556.800	384.800	3.392.300
Lasten BUIG	-	7.268.400	3.172.900	16.052.600	-	2.969.000	6.693.600	4.626.000	40.782.500
Rijksvergoeding BUIG		7.280.800	3.508.000	16.751.500		2.745.300	7.501.800	4.598.000	42.385.400
Resultaat BUIG (6.3)		-12.400	-335.100	-698.900	-	223.700	-808.200	28.000	-1.602.900
Extern		422.800	360.200	783.000		281.900	681.200	462.000	2.991.100
Beschut		217.600	37.900	359.400		37.900	208.000	94.600	955.400
Flex/WWA		81.700	36.400	726.600		63.500	118.100	81.700	1.108.000
Stelpost		157.200	146.200	194.700	-	175.400	132.400	19.500	825.400
Lasten LKS		879.300	580.700	2.063.700	-	558.700	1.139.700	657.800	5.879.900
Rijksvergoeding LKS		879.300	580.700	2.063.700		558.700	1.139.700	657.800	5.879.900
Resultaat LKS (6.3)		-	-	-	-	-	-	-	-
Herverdeling (6.3)		9.300	251.300	524.200	-	-167.800	606.200	-21.000	1.202.200
Kredietverstrekking		38.500	38.500	57.700		19.100	57.700	38.500	250.000
Aflossing voor 2020		-23.800	-47.300	-67.000		-14.300	-23.000	-60.400	-235.800
Aflossing na 2020		-7.000	-10.000	-18.600		-6.100	-11.000	-7.800	-60.500
Netto lasten BBZ	-	7.700	-18.800	-27.900	-	-1.300	23.700	-29.700	-46.300
Rijksvergoeding		5.400	-13.200	-19.500	-	-900	16.600	-20.800	-32.400
Resultaat BBZ (6.3)		2.300	-5.600	-8.400	-	-400	7.100	-8.900	-13.900
Bijzondere bijstand		50.000	10.000	100.000		5.000	45.000	15.000	225.000
Resultaat bijzondere bijstand (6.3)		50.000	10.000	100.000	-	5.000	45.000	15.000	225.000
Bijzondere bijstand						397.400			397.400
Uitvoeringskosten						144.600			144.600
DVO bijzondere bijstand (6.3)		-	-	-	-	542.000	-	-	542.000
Schuldhelpverlening						120.000			120.000
Uitvoeringskosten						25.600			25.600

vervolg bijdrage 2024

Bijdrage 2024									
	Buren	Culemborg	Maasdiel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
DVO schuldhulpverlening (6.71)	-	-	-	-	-	145.600	-	-	145.600
Salarissen WSW	1.255.400	2.053.400	897.200	4.642.800	657.900	-	1.961.900	1.668.200	13.136.800
Inleenvergoeding									
Werzaam-plus BWL	333.500	545.500	238.300	1.233.300	174.800	-	521.200	443.200	3.489.800
Loonkostensubsidie BW SW	50.200	150.700	80.400	291.200	80.400	-	100.500	190.900	944.300
Overige kosten	41.900	70.300	31.100	157.700	23.300	-	66.000	58.900	449.200
Netto lasten SW	1.681.000	2.819.900	1.247.000	6.325.000	936.400	-	2.649.600	2.361.200	18.020.100
Rijksvergoeding	1.714.000	3.091.700	1.470.800	7.108.200	977.200		2.790.700	2.686.900	19.839.500
Resultaat Wsw (6.4)	-33.000	-271.800	-223.800	-783.200	-40.800	-	-141.100	-325.700	-1.819.400
Salarissen	36.000				35.900				71.900
DVO WIW (6.5)	36.000	-	-	-	35.900	-	-	-	71.900
KP-4 uitvoeringskosten						107.100			107.100
DVO KP-4 (6.5)	-	-	-	-	-	107.100	-	-	107.100
Klassiek/nieuw WAJONG		647.300	117.800	1.798.200		147.300	253.600	200.600	3.164.800
Nieuw begeleiding		250.700	210.300	668.600		78.200	293.900	194.100	1.695.800
Budget Corona			-	-		-	-	-	-
Totaal Participatiebudget (6.5)	-	898.000	328.100	2.466.800	-	225.500	547.500	394.700	4.860.600
SW-dienstverband	35.400	58.000	25.300	131.100	18.600	-	55.400	47.100	370.900
SW-LKS	24.100	72.400	38.600	139.900	38.600	-	48.200	91.600	453.400
Bedrijfsvoeringskosten SW (0.4)	59.500	130.400	63.900	271.000	57.200	-	103.600	138.700	824.300
Toeslag (0.4)	62.000	-	-	-	34.000	-	-	-	96.000
Aantal uitkeringen	4.700	2.424.300	1.148.100	5.465.200	4.700	1.043.700	2.410.000	1.646.200	14.146.900
Verdeling oud model	4.700	2.424.300	1.148.100	5.465.200	4.700	1.043.700	2.410.000	1.646.200	14.146.900
Verdeling gemeentefonds		1.331.600	754.400	2.754.500		609.600	1.454.300	951.600	7.856.000
Verdeling aantal personen	4.700	1.077.100	510.100	2.428.400	4.700	463.700	1.070.900	731.400	6.291.000
Verdeling nieuw model	4.700	2.408.700	1.264.500	5.182.900	4.700	1.073.300	2.525.200	1.683.000	14.147.000
Op basis van 50% versus 50%	4.700	2.412.600	1.235.400	5.253.500	4.700	1.065.900	2.496.400	1.673.800	14.147.000
Bijdrage Inkomen	-	8.214.700	3.996.100	18.712.600	-	3.363.600	8.508.200	5.248.100	48.043.300
Bijdrage Werk	1.681.000	3.717.900	1.575.100	8.791.800	936.400	225.500	3.197.100	2.755.900	22.880.700
DVO	36.000	-	-	-	35.900	794.700	-	-	866.600
Bijdrage bedrijfsvoering	126.200	2.543.000	1.299.300	5.524.500	95.900	1.065.900	2.600.000	1.812.500	15.067.300
Totaal	1.843.200	14.475.600	6.870.500	33.028.900	1.068.200	5.449.700	14.305.300	9.816.500	86.857.900

Bijdrage 2025

Bijdrage 2025									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
Levensonderhoud BUIG		6.336.100	2.761.100	14.364.000		2.537.600	5.729.600	4.006.000	35.734.400
Inkomsten BUIG		-106.500	-46.300	-241.200		-42.500	-96.300	-67.200	-600.000
Levensonderhoud IOAW		457.500	201.300	713.700		256.200	530.700	292.800	2.452.200
Levensonderhoud IOAZ		3.900	6.500	3.900		2.600		2.600	19.500
BBZ		54.900	18.300	36.600			36.600	54.900	201.300
Stelpost		675.900	294.700	1.490.600	-	275.900	621.300	429.700	3.788.100
Lasten BUIG	-	7.421.800	3.235.600	16.367.600	-	3.029.800	6.821.900	4.718.800	41.595.500
Rijksvergoeding BUIG		7.439.000	3.566.300	17.121.900		2.778.200	7.645.600	4.687.300	43.238.300
Resultaat BUIG (6.3)		-17.200	-330.700	-754.300	-	251.600	-823.700	31.500	-1.642.800
Extern		462.000	399.300	861.300		313.200	751.700	516.800	3.304.300
Beschut		245.900	47.300	397.300		47.300	227.100	104.000	1.068.900
Flex/WWA		81.700	36.400	726.600		63.500	118.100	81.700	1.108.000
Stelpost		200.800	171.100	339.000	-	205.200	186.700	38.300	1.141.100
Lasten LKS		990.400	654.100	2.324.200	-	629.200	1.283.600	740.800	6.622.300
Rijksvergoeding LKS		990.400	654.100	2.324.200		629.200	1.283.600	740.800	6.622.300
Resultaat LKS (6.3)		-	-	-	-	-	-	-	-
Herverdeling (6.3)		17.200	330.700	754.300	-	-251.600	823.700	-31.500	1.642.800
Kredietverstrekking		38.500	38.500	57.700		19.100	57.700	38.500	250.000
Aflossing voor 2020		-17.800	-35.500	-50.300		-10.700	-17.300	-45.300	-176.900
Aflossing na 2020		-9.700	-12.700	-22.600		-7.400	-15.000	-10.500	-77.900
Netto lasten BBZ	-	11.000	-9.700	-15.200	-	1.000	25.400	-17.300	-4.800
Rijksvergoeding		7.700	-6.800	-10.600	-	700	17.700	-12.100	-3.400
Resultaat BBZ (6.3)		3.300	-2.900	-4.600	-	300	7.700	-5.200	-1.400
Bijzondere bijstand		50.000	10.000	100.000		5.000	45.000	15.000	225.000
Resultaat bijzondere bijstand (6.3)		50.000	10.000	100.000	-	5.000	45.000	15.000	225.000
Bijzondere bijstand						397.400			397.400
Uitvoeringskosten						144.600			144.600
DVO bijzondere bijstand (6.3)		-	-	-	-	542.000	-	-	542.000
Schuldhelpverlening						120.000			120.000
Uitvoeringskosten						25.600			25.600

vervolg bijdrage 2025

Bijdrage 2025									
	Buren	Culemborg	Maasdiel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
DVO schuldhulpverlening (6.71)	-	-	-	-	-	145.600	-	-	145.600
Salarisen WSW	1.180.000	1.930.100	843.300	4.364.400	618.400	-	1.844.200	1.568.100	12.348.500
Inleenvergoeding									
Werzaam-plus BWL	313.500	512.800	224.000	1.159.400	164.300	-	489.900	416.600	3.280.500
Loonkostensubsidie BW SW	47.200	141.700	75.500	274.000	75.500	-	94.400	179.400	887.700
Overige kosten	40.000	67.200	29.700	150.700	22.300	-	63.100	56.200	429.200
Netto lasten SW	1.580.700	2.651.800	1.172.500	5.948.500	880.500	-	2.491.600	2.220.300	16.945.900
Rijksvergoeding	1.663.400	3.016.100	1.386.400	6.898.000	954.700		2.765.200	2.544.100	19.227.900
Resultaat Wsw (6.4)	-82.700	-364.300	-213.900	-949.500	-74.200	-	-273.600	-323.800	-2.282.000
Salarissen	36.000				35.900				71.900
DVO WIW (6.5)	36.000	-	-	-	35.900	-	-	-	71.900
KP-4 uitvoeringskosten						107.100			107.100
DVO KP-4 (6.5)	-	-	-	-	-	107.100	-	-	107.100
Klassiek/nieuw WAJONG		652.500	119.100	1.812.400		148.600	256.600	202.600	3.191.800
Nieuw begeleiding		271.700	227.900	724.600		84.700	318.500	210.400	1.837.800
Budget Corona			-	-		-	-	-	-
Totaal Participatiebudget (6.5)	-	924.200	347.000	2.537.000	-	233.300	575.100	413.000	5.029.600
SW-dienstverband	33.800	55.300	24.100	124.900	17.700	-	52.800	44.900	353.600
SW-LKS	24.100	72.200	38.500	139.700	38.500	-	48.200	91.500	452.700
Bedrijfsvoeringskosten SW (0.4)	57.900	127.500	62.600	264.600	56.200	-	101.000	136.400	806.300
Toeslag (0.4)	58.000	-	-	-	32.000	-	-	-	90.000
Aantal uitkeringen	4.600	2.386.300	1.138.500	5.355.400	4.600	1.033.800	2.381.700	1.630.300	13.935.200
Verdeling oud model	4.600	2.386.300	1.138.500	5.355.400	4.600	1.033.800	2.381.700	1.630.300	13.935.200
Verdeling gemeentefonds		1.331.600	754.400	2.754.500		609.600	1.454.300	951.600	7.856.000
Verdeling aantal personen	4.600	1.040.100	496.200	2.334.400	4.600	450.600	1.038.200	710.600	6.079.300
Verdeling nieuw model	4.600	2.371.700	1.250.600	5.088.900	4.600	1.060.200	2.492.500	1.662.200	13.935.300
Op basis van 50% versus 50%	4.600	2.371.700	1.250.600	5.088.900	4.600	1.060.200	2.492.500	1.662.200	13.935.300
Bijdrage Inkomen	-	8.490.400	4.220.700	19.530.900	-	3.413.400	8.999.600	5.425.800	50.080.800
Bijdrage Werk	1.580.700	3.576.000	1.519.500	8.485.500	880.500	233.300	3.066.700	2.633.300	21.975.500
DVO	36.000	-	-	-	35.900	794.700	-	-	866.600
Bijdrage bedrijfsvoering	120.500	2.499.200	1.313.200	5.353.500	92.800	1.060.200	2.593.500	1.798.600	14.831.600
Totaal	1.737.200	14.565.600	7.053.400	33.369.900	1.009.200	5.501.600	14.659.800	9.857.700	87.754.500

Bijdrage 2026

Bijdrage 2026									
	Buren	Culemborg	Maasdriel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
Levensonderhoud BUIG		6.400.000	2.793.000	14.507.600		2.553.600	5.793.500	4.037.900	36.085.600
Inkomsten BUIG		-106.500	-46.300	-241.200		-42.500	-96.300	-67.200	-600.000
Levensonderhoud IOAW		457.500	201.300	713.700		256.200	530.700	292.800	2.452.200
Levensonderhoud IOAZ		3.900	6.500	3.900		2.600		2.600	19.500
BBZ		54.900	18.300	36.600			36.600	54.900	201.300
Stelpost		751.900	328.300	1.658.600	-	305.900	691.800	477.200	4.213.700
Lasten BUIG	-	7.561.700	3.301.100	16.679.200	-	3.075.800	6.956.300	4.798.200	42.372.300
Rijksvergoeding BUIG		7.580.800	3.626.700	17.442.000		2.820.500	7.777.200	4.771.200	44.018.400
Resultaat BUIG (6.3)		-19.100	-325.600	-762.800	-	255.300	-820.900	27.000	-1.646.100
Extern		509.000	399.300	861.300		313.200	751.700	516.800	3.351.300
Beschut		264.900	47.300	397.300		47.300	227.000	104.000	1.087.800
Flex/WWA		81.700	36.400	726.600		63.500	118.100	81.700	1.108.000
Stelpost		194.600	210.600	479.500	-	243.200	264.400	83.100	1.475.400
Lasten LKS		1.050.200	693.600	2.464.700	-	667.200	1.361.200	785.600	7.022.500
Rijksvergoeding LKS		1.050.200	693.600	2.464.700		667.200	1.361.200	785.600	7.022.500
Resultaat LKS (6.3)		-	-	-	-	-	-	-	-
Herverdeling (6.3)		19.100	325.600	762.800	-	-255.300	820.900	-27.000	1.646.100
Kredietverstrekking		38.500	38.500	57.700		19.100	57.700	38.500	250.000
Aflossing voor 2020		-11.900	-23.700	-33.500		-7.200	-11.500	-30.200	-118.000
Aflossing na 2020		-12.400	-15.400	-26.600		-8.700	-19.000	-13.200	-95.300
Netto lasten BBZ	-	14.200	-600	-2.400	-	3.200	27.200	-4.900	36.700
Rijksvergoeding		9.900	-400	-1.700	-	2.200	19.100	-3.400	25.700
Resultaat BBZ (6.3)		4.300	-200	-700	-	1.000	8.100	-1.500	11.000
Bijzondere bijstand		50.000	10.000	100.000		5.000	45.000	15.000	225.000
Resultaat bijzondere bijstand (6.3)		50.000	10.000	100.000	-	5.000	45.000	15.000	225.000
Bijzondere bijstand						397.400			397.400
Uitvoeringskosten						144.600			144.600
DVO bijzondere bijstand (6.3)		-	-	-	-	542.000	-	-	542.000
Schuldhelpverlening						120.000			120.000
Uitvoeringskosten						25.600			25.600

vervolg bijdrage 2026

Bijdrage 2026									
	Buren	Culemborg	Maasdiel	Tiel	Neder-Betuwe	West Maas en Waal	West Betuwe	Zaltbommel	Totaal
DVO schuldhulpverlening (6.71)	-	-	-	-	-	145.600	-	-	145.600
Salarissen WSW	1.109.200	1.814.300	792.700	4.102.500	581.300	-	1.733.600	1.474.000	11.607.600
Inleenvergoeding									
Werzaam-plus BWL	294.700	482.000	210.600	1.089.800	154.400	-	460.500	391.600	3.083.600
Loonkostensubsidie BW SW	44.400	133.100	71.000	257.400	71.000	-	88.800	168.700	834.400
Overige kosten	38.300	64.200	28.400	144.000	21.300	-	60.300	53.800	410.300
Netto lasten SW	1.486.600	2.493.600	1.102.700	5.593.700	828.000	-	2.343.200	2.088.100	15.935.900
Rijksvergoeding	1.601.100	2.921.100	1.394.200	6.714.400	921.100		2.736.200	2.435.900	18.724.000
Resultaat Wsw (6.4)	-114.500	-427.500	-291.500	-1.120.700	-93.100	-	-393.000	-347.800	-2.788.100
Salarissen	36.000				35.900				71.900
DVO WIW (6.5)	36.000	-	-	-	35.900	-	-	-	71.900
KP-4 uitvoeringskosten						107.100			107.100
DVO KP-4 (6.5)	-	-	-	-	-	107.100	-	-	107.100
Klassiek/nieuw WAJONG		660.500	121.000	1.833.500		150.400	260.900	205.400	3.231.700
Nieuw begeleiding		291.600	244.600	777.700		90.900	341.800	225.800	1.972.400
Budget Corona			-	-		-	-	-	-
Totaal Participatiebudget (6.5)	-	952.100	365.600	2.611.200	-	241.300	602.700	431.200	5.204.100
SW-dienstverband	29.800	48.700	21.300	110.100	15.600	-	46.500	39.600	311.500
SW-LKS	24.100	72.200	38.600	139.700	38.600	-	48.200	91.600	453.200
Bedrijfsvoeringskosten SW (0.4)	53.900	120.900	59.900	249.800	54.200	-	94.700	131.200	764.700
Toeslag (0.4)	54.000	-	-	-	30.000	-	-	-	84.000
Aantal uitkeringen	4.600	2.462.800	1.157.900	5.444.700	4.600	1.047.600	2.421.400	1.654.100	14.197.700
Verdeling oud model	4.600	2.462.800	1.157.900	5.444.700	4.600	1.047.600	2.421.400	1.654.100	14.197.700
Verdeling gemeentefonds		1.399.700	794.300	2.908.300		639.100	1.532.000	1.007.600	8.281.000
Verdeling aantal personen	4.600	1.025.400	482.100	2.266.900	4.600	436.200	1.008.200	688.700	5.916.700
Verdeling nieuw model	4.600	2.425.100	1.276.400	5.175.200	4.600	1.075.300	2.540.200	1.696.300	14.197.700
Op basis van 50% versus 50%	4.600	2.425.100	1.276.400	5.175.200	4.600	1.075.300	2.540.200	1.696.300	14.197.700
Bijdrage Inkomen	-	8.695.200	4.329.700	20.004.300	-	3.495.900	9.210.600	5.566.900	51.302.600
Bijdrage Werk	1.486.600	3.445.700	1.468.300	8.204.900	828.000	241.300	2.945.900	2.519.300	21.140.000
DVO	36.000	-	-	-	35.900	794.700	-	-	866.600
Bijdrage bedrijfsvoering	112.500	2.546.000	1.336.300	5.425.000	88.800	1.075.300	2.634.900	1.827.500	15.046.400
Totaal	1.635.100	14.686.900	7.134.300	33.634.200	952.700	5.607.200	14.791.400	9.913.700	88.355.600

8.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen

AB	Algemeen bestuur
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet bijzondere ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
btw	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Gemeenten (Gebundelde uitkering Participatiewet)
BW	Begeleid Werken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
DB	Dagelijks bestuur
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	(Wet) Financiering decentrale overheden
FTE	Fulltime equivalent (voltijdbaan)
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IOAW	(Wet) Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	(Wet) Inkomensvoorziening oudere of gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ICT	Informatie en Computertechnologie
LIV	Lage inkomensvoordeel
LKS	Loonkostensubsidie(s)
Mln.	Miljoen
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
PSO	Prestatieladder socialer ondernemen
Pwet	Participatiewet
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SE	Standaardeenhe(i)d(en)
SiSa	Single information, Single audit
SROI	Social return on investment
SUWI	(Wet) Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
Tozo	Tijdelijk ondersteuning zelfstandige ondernemers
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen
WAPR	Werkgeversadviespunt Rivierenland
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regeling
WIW	Wet inschakeling werkzoekenden
WSW	Wet sociale werkvoorziening
Wtl	Wet tegemoetkoming loondomein
WWB	Wet werk en bijstand
WWNV	Wet werken naar vermogen

Vragen of meer informatie?

Werkzaam Rivierenland

Postbus 321, 4190 CH Geldermalsen

T 088 9375000

E info@werkzaamrivierenland.nl

werkzaamrivierenland.nl